

# EKLÅNGEN

*förr och nu*

Nr 12— februari 2013

## Eklångens Byalag 30 år!

Idag, för exakt 30 år sedan startade Eklångens Byalag. Läs historiken på sidorna 2—15

### **Tragisk olycka i Eklången** *Sidorna 16-17*

### **Karl-Alfred gör sin värnplikt 1907 –1908** *Sidorna 18 – 22*

### **Örthandlaren på Skogsborg** *Sidorna 23-25*

### **Eklången** *Nu*

Sidan 26

I det här i informationshäftet, "Eklången förr och nu",  
publicerar vi dokument ur Eklångens historia och nutid.

Vi som dokumenterat historien, och byggt upp ett digitalt historiearkiv, är Roland Arrebäck, Tommy Eklånge, Björn Hallberg, Fred Hallberg, Conny Hellström, Mario Matteoni och Mats Önneshjöö.

Redaktör för informationshäftet är Mario Matteoni.

"Eklången förr och nu" kommer ut med fyra nummer om året  
och skickas som pdf-fil via e-post till prenumeranterna. Prenumerationen är gratis.

Du kan prenumerera genom att sända din e-postadress till [ordochbild.mario@telia.com](mailto:ordochbild.mario@telia.com)

Om du har bidrag till vårt arkiv kan du kontakta oss på samma e-postadress.

Tanken att bilda ett byalag i Eklången väcktes någon gång omkring 1980. Jag hade länge tänkt mig att skildra samhällsutvecklingen på den svenska landsbygden under efterkrigstiden med Eklången som exempel. Jag ville berätta om ett blomstrande stationsområde med bostäder, arbetsplatser, kommunikationer, skola, affärer i en vacker del av Sörmland, som under 60- och 70- talen alltmer utarmades och hamnade vid sidan av utvecklingen. Glömdes bort, helt enkelt. Jag hade då och då berättat om mina tankar för vänner och bekanta och en höstkväll 1982 ringde Ulf Ekström från Uddeborg och föreslog att vi skulle ta initiativ till att bilda ett "byalag" som kunde föra talan för Eklångenborna och dessutom ha en verksamhet för Eklångens nytta och nöje.

Sagt och gjort. Vi skrev samman ett förslag till stadgar där målet för verksamheten precisades till "att ta till vara och främja bymedlemmarnas intressen och vara ett gemensamt språkrör utåt". Dessutom skulle byalaget "på icke-kommersiell grund bedriva barn- och ungdomsverksamhet, idrotts- och friluftsverksamhet, hobby och hantverk samt studieverksamhet och kulturell verksamhet". Seriosa och lofvärda ambitioner med andra ord.

I december 1982 ordnades ett första möte, en interimsstyrelse valdes och deltagarna fick fylla i önskemål om aktiviteter för byalaget. Friluftsgrupp, syjunta, hembygdsforskning, svampkurs, reparera bilen-kurs, trädgårds-skötsel, musikgrupp, sommarkiosk var några av förslagen. Dessutom bestämdes att en julgransplundring skulle anordnas den 16 januari 1983 i Boardförädlings fabrik. Tidningarna rapporterade från dessa möten och skrev positivt om Eklångens framtid.

Den 27 februari 1983 konstituerades Eklångens byalag, stadgar antogs och

medlemsavgiften bestämdes till 10 kronor per person över fem års ålder. Till ordförande valdes Ulf Ekström, övriga i styrelsen var Veronica Döös, Agnetha Eklånge, Bo Eklånge, Rita Fogenstad, Anne-Louise Friberg och Mats Önnesjö. Tre aktiviteter planerades komma igång under våren – hembygdsforskning, friluftsgrupp/ barnverksamhet och reparera bilen-kurs. En festkommitté tillsattes inför valborgsfirande i Eklången.

### Entusiasm och aktiviteter under det första året

Vid en genomgång av dokumenten slås man av vilken energi och glädje som byalaget och dess medlemmar utvecklade under det första året. Den övervägande delen av Eklångens befolkning anslöt sig till byalaget som medlemmar. Troligen fyllde byalaget en viktig uppgift redan från början genom att svetsa samman Eklången och ge möjlighet att föra fram krav och önskemål från invånarna. Under det första verksamhetsåret blev det hastighetsbegränsning till 50 km genom byn, valborgsfirande, midsommarfest, hembygdsforskning, kurs i konsthistoria, gemensamma cykelturer och promenader, tipspromenad, bilreparationskurs, barnverksamhet, upprustning av isbanan. En skrivelse gick till vägförvaltningen om avfarten från Högstensvägen. Kulturinslag fanns också, på halvårsmötet i oktober 1983 sjöng Åke Söhr till ackompanjering av Bengt Högberg. Den 9 december 1983 firades Lucia i fabriken. Vid denna fest vandrade barnen från Eklången i ett minnesvärt luciatåg där två tomtar råkade i handgemäng och en av dessa blev kvar, utslagen, på golvet i fabriken, medan luciatåget värdigt tonade bort.

Frågor som diskuterades och initierades gällde lokal för byalaget, en lekplats, upprustning av badet och vägnätet. □

*Auskift*

EKLÅNGENS BYALAGS  
KONSTITUERANDE MÖTE PROTOKOLL  
Sammanträdesdatum 83 02 27

#### Dagordning

1. Fråga om kallelse till årsmötet 'behörigen skett
- 1a. Interimsstyrelsen avgår
2. Val av ordförande för mötet
3. Val av sekreterare för mötet
4. Val av två justerare
5. Val av rösträknare
6. Styrelsens årsberättelse
7. Kassarapport
- 8 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
9. Val av ordförande för ett år
10. Val av övriga styrelseledamöter för ett år
11. Val av revisorer
- 12 Val av valberedning
13. Behandling av andra av styrelsen eller enskild medlem väckts frågor

1. Ja
- 1a, Interimsstyrelsen avgick.
2. Ulf Ekström
3. Anne-Louise Friberg
4. Mary Wikström, Rita Fogenstad
5. Mary Wikström, Rita Fogenstad
6. Ulf Ekström berättade vad som hänt sedan interimsstyrelsen bildades i December, Hastighetsbegränsning på 50 km/h genom byn kommer det att bli inom kort. Is på isbanan har hållits, vilket har utnyttjats aktivt. Julfesten i Januari var lyckad och samlade ca. 85 personer.
7. Revisorerna redovisade kassarapporten och rekommenderade interimsstyrelsen full ansvarsfrihet.
8. Mötet gav interimsstyrelsen ansvarsfrihet.
9. Ulf Ekström valdes till ordförande.
10. Till övriga styrelseledamöter valdes Mats Önnesjö, Bo Eklånge, Veronica Döös och Anne-Louise Friberg. Till suppleanter Agneta Eklånge och Rita Fogenstad.
11. Stig Eriksson och Arne Eriksson valdes till revisorer,
12. Nils Friberg, Sven-Olof Döös och Tommy Eklånge ingår i valberedningen.
13. Stadgar för föreningen genomgicks av ordförande och godkändes av mötet. Medlemsavgiften på 10 kr/person över 5 år godkändes.

Mötet beslutade att en fest i Valborg skulle hållas, i festkommittén ingår Elvy Ekström, Nils-Åke Persson, Veronica Döös och Kristina Friberg. Vidare ska Inger Eckhardt de Mant och Ingrid Frisell höras om de fortfarande vill vara med. Tre aktiviteter planeras att komma igång nu i vår.

#### Sammanställande:

Mats Önnesjö – Hembygdsforskning  
Elvy Ekström – Friluftsgrupp, barnverksamhet  
Ulf Ekström – Reparera bilen kurs

Förslag på något form av lekplats fanns, vilket gavs i uppdrag åt styrelsen att utreda. Byte av armaturer till vägbelysningen anses behövligt, Tommy Eklånge kontaktar Älvkarleby.

# I utdömda Eklången spirar hoppet – igen

Eklången, en gång ett blomstrande litet samhälle med tre affärer, egen järnvägsstation, post, sågverk, trädgårdsmästare och allt vad dåtidens människor behövde, började liksom en mängd likadana samhällen runtom i landet att räknas ut i slutet av 1960-talet. Just då pågick den senaste stora svenska folkflyttningen in till storstäder som intensivast och ingen trodde att ett samhälle som Eklången skulle kunna fortsätta existera. Men idag verkar utvecklingen ha vänt i det lilla samhället 25 km sydöst om Eskilstuna, långt ute i storkommunens periferi.

Eklången hann aldrig avfolkas helt och som så många andra gånger är det människor utifrån som hjälpt till att återuppväcka intresset för hemorten hos de som resignerat när det gällt gemensamma arrangemang, framtiden m.m.

Jag och Mats har pratat om någon form av förening i flera år men strax före jul förra året fick vi chansen att slå till. Gensvaret hittills är väldigt positivt.

## Byalag

Berättare är Ulf Ekström som tillsammans med Mats Onnesjö fått igång en förening, ett byalag för Eklångsborna. Ja, man har varit så ambitiösa att föreningen även omfattar landsbygden runtomkring själva "byn" Eklången.

## Livaktigt

Mina första kontakter med Eklången sträcker sig långt tillbaka i tiden, cirka 25 år. Då var det här ett ytterst livaktigt samhälle, säger Mats Onnesjö som från början varit sommarvärd men nu bor mer än halva året i ett gammalt torp.

## Ingen grönavägen förening

Det låter nästan som ett eko av gröna vägen? – Visst kan det uppfattas så. Lite av gröna vägen finns det väl i det hela men motiven till föreningen var andra, menar Ulf Ekström.

Han och Mats tyckte att det fanns för lite gemensamt samsystem, sammanhållningen kunde vara bättre och det fanns ingen sammanslutning som tog tillvara invånarnas intressen.

## Gensvar

– Vi resonerade om fotbollsplan, tennisbana, studiecirklar och en hel del annat som kunde intressera både äldre och yngre.

Gensvaret på det första mötet och uppropet till föreningen var fantastiskt. Inom området finns cirka 125 fastigheter med bofast befolkning och en 25–30 sommarstugor. Befolkningen är en blandning av "gamla" eklångs-

bor, nyinflyttade och sommarvärdar, mest från Stockholm.

## 120 medlemmar

Vi verkar ha nått ut till alla kategorier och har redan omkring 120 medlemmar, berättar de två initiativtagarna entusiastiskt. Chansen till föreningen fick de genom en inbjudan från Filadelfia i Eklången att ta upp idén på en familjeträff.

Sedan har det rullat på snabbt. Vi har varit med att ordna vägbeläggning genom samhället samt hastighetsbegränsning, säger Ulf Ekström som tror att mycket kan förbättras i Eklången bara alla jobbar för det.

## Inga tidningar

– Vi saknar mycket, exempelvis något så naturligt som att

få morgontidningen på morgonen. Den kommer först med lantbrevbäraren vid lunchtid. Därför är det många som inte prenumererar på någon lokaltidning.

Ideerna om självförvaltning ligger ju i tiden. Vi har diskuterat gemensamma anläggningar som skridskobana, bollplan, lekplats och kanske en sommarkiosk, sätter Mats Onnesjö som själv leder en hembygdsgrupp.

## Påverka

Både han och Ulf Ekström poängterar att de tycker folk i småorter haft en alltför negativ inställning till möjligheterna att påverka sin egen framtid och omgivning.

Här i Eklången har många haft och har säkert den uppfattningen att det råder byggnadsförbud, men det är ju helt fel. Något generellt byggnadsförbud finns inte, däremot en hel del problem, säger Ulf.

Han menar också att man måste försöka påverka kommun och myndigheter om man bor i en liten ort som Eklången. Annars blir man helt bortglömd. – Ett tag trodde ju ingen att sådana här små samhällen skulle kunna existera.

Trots nästan total frånvaro av



– Visst går det att påverka även om man bor på en liten ort menar Ulf Ekström, en av "grundarna" av Eklångens byalag. 50 km hastighetsbegränsning genom samhället tog tre månader att få igen om.

allmänna kommunikationer, förutom skolskjutsar och annan kommunal service har det skett en inflyttning till Eklången och

det då inte i politik och mot-sättningar i det hela? – Föreningen är religiöst och partiolitiskt obunden och

den viktig uppgift är kommunikationerna. Vi har en bussförbindelse i varje riktning på vardagar, på helgerna inga

områden runtomkring.

Därför är många intresserade att vara med och försöka skapa förbättringar. Men de flesta, även vi, är medvetna om att vi knappast kan räkna med någon hjälp av kommunen. I det avseendet är vi fortfarande en glesbygd och får lita till egna krafter.

## Politik?

När vi nu ska försöka ordna exempelvis bättre kommunikationer, bollplan m.m. Kommer

hittills har det accepterats när de funnits olika åsikter. Sedan tror jag att en sådan här sammanslutning inte får bli alltför stor för att kunna fungera bra, anser Mats Onnesjö.

På sin nacke har nu "bylaget" hastighetsbegränsning, isbana (provisorisk), barngrupper, studiecirklar, gemensamt midsommarfirande m.m. Vad finns för viktiga uppgifter i framtiden?

## Hoppfullt

– En del är ju redan näm-

aus och genomfört en notande nedläggning av tågstoppen i Årila kommer många sommarvärdar att få väldiga problem med sitt pendlande till Stockholm, säger de två optimisterna som varit med att vända en negativ trend mot något mer hoppfullt.

Nästa år ska vi nog kunna ordna en lokal sommarkiosk här och sedan får vi se vad folk vill och orkar med, slutar "grundarna" av Eklångens byalag, nu med tio livaktiga månader bakom sig.

## Ulf Ekström: Vi har lyckats med en hel del

– Jag tycker att vi har lyckats med en hel del under det gångna halvåret, säger Ulf Ekström, ordförande i Eklångens byalag. På söndagen träffades man i en gammal fabrikslokal i samhället för ett möte. Ett möte tio månader efter byalagets bildande.

Hur har arbetet förflutit? Vad förväntar man sig av hösten? Vilken fråga är viktigast idag?

– Tja, svarar Ulf Ekström. Frågan om en föreningslokal åt byalaget ser jag som en av de största. Men för den skull är inte lekplatsen eller isbana mindre frågor.

Under hösten hoppas byalaget att byggnadsförbudet, som även kan användas som bollplan under sommarhalvåret, ska komma igång.

En lekplats är en annan viktig punkt. Den plats som är aktuell ägs idag av järnvägen. Men, det ska nog inte bli några problem att få köpa marken, tror Ulf Ekström.

Jag har skickat brev, har ännu inte fått svar, men tror att det kommer snart.

Under hösten kommer barn-

verksamheten i byalagets regi igång. Varje söndag ska, enligt planerna, en buss gå till Strängnäs badhus. Nyligen har man även uppvakttat länsstyrelsen om en ombyggnad av den, enligt Eklångens invånare, livsfarliga korsningen Högsensvägen/Eklångsvägen, strax utanför samhället. Där är idag sikten så gott

som obefintlig.

Lokala kommunikationer på helgerna, har något ännu hänt på det planet?

– Nej, tyvärr. Men först vill vi se, undersöka vad vi själva vill, hur vi här i Eklången vill att det ska fungera. Sedan kan vi börja agera, avslutar Ulf Ekström.



– Där finns något intressant. Hembygdsgruppens studerar kartan över Eklången och deltagare är från vänster Ove Eklänge, Bo Eklänge, Mats Onnesjö, Sten-Olof Döös, Veronica Duss, Ann-Louise Friberg, Per Friberg, Lars Nilsson (skymd), Karin Persson och Nils-Åke Persson.



På söndagen samlades invånarna i Eklången till byalagets möte. Från vänster: Erik Karlsson, Veronica Duss, Una Sandberg, Margit Arrebäck, Astrid Gradin, Mats Onnesjö, Marcus Persson, Ulf Ekström med dottern Jenny samt Märta Kärefäldt.

## EN KRÖNIKA

**1984** pågick studiecirkel i hembygdsforskning (Mats Önnesjö) och klassisk musik (Carl Wikström) samt kurs i konsthistoria, teckning och målning (Mary Wikström). Hembygdsforskningen resulterade 1985 i Eklångenkartan som kartlades av cirkelmedlemmarna och ritades av Per Friberg. Valborg firades vid Ekenslund med 125 besökare, som sjöng, betraktade elden, spisade korv och läsk samt beundrade fyrverkeri. Midsommar firades också vid Ekenslund med musik av Bengt Högberg och hembakat kaffebrod, dans och lekar kring stängen tillsammans med inbjudna barn från Säger-svedet, som från och med detta år alltid gästade byalaget vid midsommar. På midsommaraftons kväll vidtog logdans på Koppartorp. Korsvägen från Koppartorps skola till Högstenvägen ställdes i ordning under året.

**1985** hade antalet medlemmar stigit till 132. Efter kontakt med kommunen rustades badet. Isbanan spolades i mellandagarna och användes flitigt. Valborg firades vid Ekenslund i snöglopp av 60 personer med sedvanliga inslag. Midsommar lockade 150 personer och leddes från lövad skrinda av Sten-Olof Döös. Under hösten höll Veronica och Sten-Olof Döös föredrag om Indien i kapellet. Vid årsmötet i februari 1986 i kapellet visade Agnetha och Tommy Eklånge film från Zambia och talade om sina två år på missionssjukhuset vid Mpongwe.

**1986** diskuterades skridskobanan, lokalbehovet, badet samt behovet av kommunal barnomsorg i Eklången med inbjudna ledamöter i kommunalnämnden. Valborg och midsommar firades traditionsenligt. Den 9 november höll Serina Söderberg ett mycket intressant och uppskattat föredrag om att leva och bo i Sovjetunionen. Vid årsmötet i februari 1987 i kapellet höll stadsarkivarie Bror Erik Ohlsson föredrag om Ärla och Eklången förr i tiden.

**1987** ordnades i mars ”Koppartorpsrundan”, en tipspromenad med start vid sågen och mål vid isbanan. Senare under våren ordnades ännu en tipspromenad med mål hos familjen Döös på Älgarne. Vid valborg sjöngs våren in av en för kvällen hopsatt kör. Midsommar höll traditionen vid liv, Sten-Olof Döös ledde och Bengt Högberg spelade. En nyhet i verksamheten var en växtfärgningskurs som leddes av Tony Berg på Skogshyddan. Vid årsmötet i mars 1988 berättade Gösta Andersson om Ärla-Stenkvista hembygdsförenings verksamhet.

**1988** deltog 150 personer i valborgsfirandet vid Ekenslund. Den 15 maj ordnades öppen gård på Brevik, där Märta Kårefält och Marcus Fogenstad vann gåsägg och ankägg i tipspromenaden genom ängar, hagar och skog. Det traditionella midsommarfirandet gästades av den dittills största skaran deltagare, omkring 300. Verksamheten under året hade enligt styrelsen varit ”måttlig”. En förhoppning om ökad aktivitet uttrycktes. Vid årsmötet i mars 1989 beslöt man stödja Ärla fastighetsägarförenings skrivelse om tågpendel från Eskilstuna med tillägget att den borde utvidgas till Eklången. Mötet avslutades med att Sten Fredriksson från Ornitologiska klubben i Eskilstuna höll föredrag om fågellivet i bygden.

**1989** ordnades två tipspromenader från skridskobanan förbi Viksborg och Karlslund över åsen till Koppartorp, men deltagandet var lågt. Valborg gästades av 150 personer och midsommar av 250. Styrelsen beskrev midsommarfirandet som ”en av årets höjdpunkter i Eklången med omnejd”. En bygdevandring ordnades tillsammans med hembygdsföreningen från Koppartorps skola förbi Jättens gröt-fat och ruinen av sågen vid Söräng fram till Bolags-Söräng. Byalaget kontaktade kommunstyrelsen om pendeltrafik på

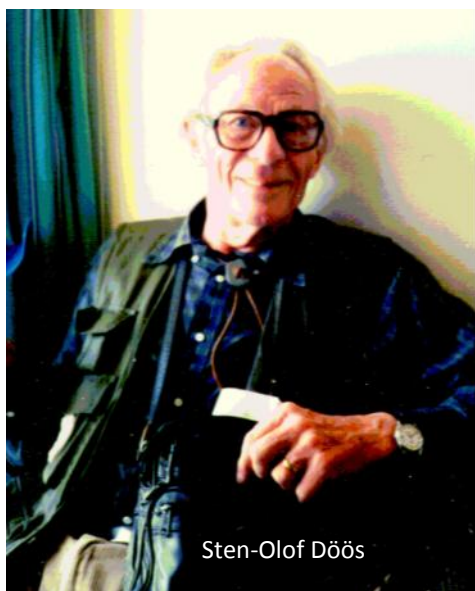
järnvägen samt skrev – ännu en gång – till vägförvaltningen om vägmärkningen och olycksriskerna vid avfarten från Högstenvägen. ”Resultatet hittills består i en ny vägs skylt i vackert ljusblå färg” konstaterades i verksamhetsberättelsen.

**1990** lockade valborg vid Ekenslund fler gäster än vanligt, medan midsommar till följd av dåligt väder endast besöktes av 150 personer. Lotterier, bollkastning och spikslagning var traditionsenliga inslag vid midsommar, där Sten-Olof Döös fick en särskild gåva som tack för strålande insatser som konferencier genom åren. Motionsgymnastik vid badet annonserades och tvärvägen över åsen vid Koppartorps skola ställdes i gott skick av Elon Andersson personligen. Styrelsen kontaktade Södermanlands läns trafik AB om en säker och skyddad väntplats för barnen som åker skolbuss. Vidare skrev styrelsen till Banverket om behovet av bommar vid järnvägsövergången vid Alberga. Varken svar eller bommar fick man dock. Märta Kårefält – en klippa vid brödbaket inför valborg och midsommar - uppvaktades med blommor på 80-årsdagen.

**1991** firades valborg och midsommar som vanligt. Busshållplatsen kunde inte flyttas enligt planerna på grund av vädret, men underarbetet genomfördes. Behovet av en ny anslagstavla aktualiserades liksom en ny pump till isbanan. Verksamhetsmässigt var året ”ett mellanår” enligt styrelsen.

**1992** fullföljdes arbetet med busshållplatsen av Sune Karlsson, Bo Göransson, Håkan Andersson, Rita Fogenstad och Inger Andersson, med en nysnickrad och nymålade busskur som synligt resultat. En ny läns pump med stor kapacitet inköptes till isbanan som med kommunalt bidrag rustades upp och fick ny lysarmatur. Kommunen lovade att sätta upp en ny anslagstavla. Kontakt togs med Vattenfall och Vägverket om belysning för sträckan

# Bilder från Eklångens Byalag 30 år



Sten-Olof Döös



Mary Wikström 1983



Ovan t.v.

Anslagstavlan sattes upp 1994 och har sedan dess använts flitigt som kommunikation mellan byalag och bybor. Innan bredbandet användes anslagstavlan som informationsplats för projektet och kallades då för "Brädbandet".

Ovan t.h.

En ny flotte placeras vid Eklångenbadet i maj 2007. Tommy Eklånge leder arbetet.

T.v.

Sten-Olof Döös var byalagets konferencier vid valborgsmäss- och midsommarfirande.

T.h.

Mary Wikström var aktiv inom byalaget som cirkelledare och vid olika kulturarrangemang.

Nedre fotot.

Bröderna Bertil och Arne Trygg, Ekenlund, har hand om bollkastningen vid midsommarfirandet 2011. Här med Mats Önnesjö.

Fotobidrag från Tony Berg (Önnesjö)





Byalagets 10-årsmöte 14 mars 1993. Cirka 53 deltagare.  
I turkos jumper, Silva Hallberg



Elvy Ekström med dottern Jenny om-  
kring 1985



Bengt Högberg med dragspel och bl.a . Agnetha Eklånge och Mats Önnesjö som  
kör.



Janne Sandegren med dottern Anna.  
Tony Önnesjö till vänster. Foto från 1985.



Tony Berg (Önnesjö) skulpterar självporträtt i Mary Wikströms konstcirkel 1983

från ladan förbi isbanan och fram till järnvägsövergången. Valborg och midsommar firades som vanligt och året karakteriserades av styrelsen som ”händelserikt”.

**1993** firades valborg och midsommar som vanligt. Nya sophämningsrutiner hade införts med bristfällig information, varför byalaget ordnade ett informations- och diskussionsmöte i kapellet. Mötet resulterade i att containrar för papper och glas sattes upp vid sågen. Ett traditionellt verksamhetsår.

**1994** valborg och midsommar firades på sedvanligt vis. En fråga från Ärla fastighetsägarförening om gemensamt midsommarfirande avböjdes med hänvisning till att platsen vid Ekenslund var för liten och att parkeringsplatser saknades. Byalaget skrev till kommunstyrelsen om lokaltrafik på spåret mellan Eskilstuna och Eklången. Kommunen satte upp anslags-tavlan, som kröntes med Bengt Ringkvists skylt ”Välkommen till Eklången”. Glasigloon vid sågen flyttades bort av kommunen – tillflödet på glas var för litet.

**1995** ordnades ”kycklingvisning” på Flättorps kycklingstall på påskaftonen. Byalaget bjöd på påskgodis och påskmust. Sune Karlsson och Urban Eriksson bättrade på genvägen över åsen vid Koppartorps skola. Skrivelse skickades till Vägverket om genvägen och utfarten på Högstensvägen, dock utan svar. Valborg och midsommar firades, vid midsommar sjöng Åke Söhr och barnen kunde ta en ridtur eller åka häst och vagn, vilket var en nyhet för året. Frågan om pendeltrafik på järnvägen var fortsatt aktuell, men det brådskade eftersom Banverket beslutat börja riva upp banan i augusti 1996. Containern för pappersavfall togs bort och Eklångenborna hänvisades till Ärla. Byalaget fick erbjudande att ta över skötseln av badet och lovade att återkomma. Alternativet var att badet skulle läggas ned, enligt kommunen.

**1996** tog byalaget hand om skötseln vid badet. En ny tradition med vårstädning inleddes den 20 april. Valborg lockade 40 personer och midsommar firades

med dåligt väder men ganska mycket besökare trots detta. Under sommaren skötte ungdomar från Eklången badet. Under höstrallyt sålde byalaget kaffe och korv vid Ängstorp.

**1997** spolades isbanan som vanligt under vintern och städades badet i april för att skötas under sommaren av ungdomarna. Badbryggan flyttades på hösten för bättre cirkulation på vattnet. Sedvanligt valborgsfirande, midsommar kom med strålände sol och mycket folk.

**1998** fick badet en upprustning med dränering, städning och ny sand. Sedvanligt valborgs- och midsommarfirande. Då skolbussarna ändrade tur till hösten skrevs ett nyttjanderättsavtal med SJ-Fastigheter om att få använda mark mitt emot sågen till cykelparkering och buskur som måste flyttas. Byalaget fick också rätt att anlägga en lekplats på samma ställe.

**1999** firades valborg och midsommar som vanligt. Busskuren flyttades under våren till den nya busshållplatsen vid sågen och en lekplats ställdes i ordning vid sågen med lekredskap som kommunen skänkt. En spilta i det gamla stallet mitt emot Björkgården togs i anspråk som förråd för byalagets tillhörigheter. Ett partytält inhandlades och kom till användning vid midsommarfirandet.

**2000** firades valborg vid Ekenslund utan eld i det torra vädret. Midsommar gick in med bra väder och mycket folk, sång och musik sköttes av ledare från Sågarsvedet. Badet städades den 27 maj och sköttes av ungdomar. Till lekplatsen fördes en stor trähäst av Erik Olsson och en kombibänk skänktes av kommunen. 70 hushåll betalade medlemsavgift i byalaget.

**2001** var första året då valborg inte längre firades vid Ekenslund, eftersom platsen inte blev godkänd för eldning. Traditionen med valborg i Eklången upphörde därmed. Badet rustades upp rejält och försågs med ny kombibänk och skyltar. Byalaget och dess ungdomar fick extra beröm för en fin badplats. Planen vid lekplatsen ställdes i ordning och mid-

sommarfirandet flyttades dit, vilket gäller tills vidare. En skrivelse skickades till kommunen om den nedlagda järnvägen. En skrivelse skickades också om Kjula flygplats och byalagets ordförande deltog i ett informationsmöte om flygplatsen. Till advent tändes julenen vid gamla järnvägsövergången. Isbanan sköttes av några föräldrar.

**2002** städades och rustades badet som vanligt i maj. Byalaget var medarrangör vid ett möte med de politiska partierna i Ärla om framtiden för Kjula flygplats. Midsommar firades vid den nya festplatsen/lekplatsen. Musiken framfördes ånyo av Bengt Högberg, som fick fart på dansen kring stången. Vid den årliga frågesporten i Pingstkyrkans augusticafé i Ärla segrade byalaget, något som kom att upprepas i det närmaste varje år framöver. En nyhet var julmarknaden den 30 november vid Björkgården. Omkring 200 människor och en tomte besökte marknaden. Julenen tändes och isbanan sköttes som vanligt.

**2003** bjöd byalaget in till utflykt och fågelskådning vid Flättsjön. Badet sköttes enligt årlig rutin. Midsommar gick in med sedvanlig dans och musik. Byalaget firade 20 år med en utställning i kapellet, dit minst 80 personer kom för att ta del av dokumentationen från förr. En festbuffé ordnades på Flättorps loge. Det hela rapporterades fylligt i Sörmlandsbygden. Byalaget deltog i möte med kommunens landsbygdsutvecklingsgrupp och lämnade synpunkter på översiktsplanen. Byalaget skickade en skrivelse till kommunen om bredbandsutbyggnad. Ett möte med länsstyrelsen arrangerades i församlingshemmet Ärla om vattennivån i sjön. Julmarknaden hölls den 29 november, julenen och isbanan fungerade som vanligt.

**2004** badet städades och bryggan byggdes om och utökades i maj. Ett nytt inslag i verksamheten var gökotta, som hölls vid Hylläng i maj, då Björn Hallberg berättade om Eklångens gårds historia och Lasse Andersson spelade dragspel. Midsommar på sedvanlig plats, 150 personer. Synpunkter på kommunens

# Byalagets 20-årsjubileum firades med aktivitetso



BOSSE GÖRANSSON och Mats Önesjö studerar en gammal karta över Eklängen som visades på utställningen.

**Lugnet och närheten till naturen är det som lockar människor att bosätta sig i Eklängen utanför Eskilstuna. – Här finns många tillgångar – natur, ett lugnt tempo, trygghet och närhet till människor, säger Tommy Eklänge, ordförande i byalaget i Eklängen.**

Byalaget fyller 20 år i år och det firade de 120 medlemmarna i lördags med en rad aktiviteter.

I ett gammalt stor hus mitt i byn som tidigare var en filadelfiakyrka hade byalaget ställt i ordning en utställning som bygdens folk lånat material till.

Där visades bland annat gamla kartor över trakten, bilder, vykort, reklamskyltar från en numer nedlagd lokal affär och tidningsartiklar om Eklängen som hämtats från Folket och Eskilstuna-Kuriren.

Från den gamla filadelfiakyrkan utgick också en tipspromenad som besökarna kunde gå.

På kvällen samlades medlemmarna i byalaget till festmiddag i logen vid Flätörp där gästerna dessutom bjöds på underhållning av trubaduren Ove Engström.

I dag bor cirka 80 personer permanent i Eklängen, dessutom finns många som har fritidshus i Eklängen men som inte är folkbokförda där.

Många Eklängenbor har först bott där bara på somrarna men senare flyttat dit för gott. Så är det för Bosse Göransson och Mats Önesjö. Bosse Göransson bodde i Eklängen på somrarna från mitten av 80-talet fram till mitten av 90-talet. 1999 flyttade han dit för gott. Nu pendlar han till jobbet i Botkyrka utanför Stockholm.

## Lugn och närhet

Mats Önesjö kom till Eklängen som sommarboende redan 1958 och sedan 1989 bor han där permanent.

Båda uppskattar framför allt lugnet och närheten till naturen med Eklängen.

– På senare tid har det flyttat hit en del barnfamiljer, både till fritidshusboende och permanentboende, några av dem har flyttat hit från Stockholm, berättar Tommy Eklänge.



TOMMY EKLÄNGE, ordförande i byalaget i Eklängen, arbetar med att ställa samband med byalagets 20-årsjubileum.



GAMLA KLASSBILDER från Koppartorps skola visades på utställningen.



MATS ÖSTBERG

016-17 75 62

mats.ostberg@folket.se

Byalagets 20-årsjubileum firades bl.a. med en utställning i gamla Filadelfiakyrkan vid Björkgläntan. Här har tidningen Folket den 11 augusti 2003 uppmärksammat utställningen.





**Många minnen** | Byalaget hade uppmanat medlemmarna att leta i gömmorna efter gamla kartor, bilder och föremål med anknytning till Eklångens historia. Resultatet visades upp i lördags. Mats Önnesjö gladdes åt utställningen. FOTO: MIKAEL ANDERSSON

# Eklången mindes svunna tider

**EKLÅNGEN** | I lördags fyllde Eklångens byalag 20 år och firade med att ställa ut kartor, bilder och gamla föremål från bygden som medlemmarna letat fram ur gömmorna.

– Det är fantastiskt vad folk har hemma, säger Mats Önnesjö, en av männen bakom utställningen. Många av föremålen ger verkligen en bild av hur det såg ut i Eklången för 50 eller 100 år sedan.

I Eklångens gamla missionshus visades skolbilder från början av seklet, reklambilder från någon av lanthandlarna och tidningsartiklar som folk rivit ut och sparat.

Det har hänt en hel del under de senaste femtio åren i Eklången och allt har inte förändrats till det bättre, konstaterade Mats Önnesjö.

– På 40-talet fanns två lanthandlare. Vi hade egen skola, postkontor och järnväg med ett dussin dagliga avgångar mot Eskilstuna.

**Eget cykelmärke**

Som mest bodde här närmare 150 personer innan skolan stängdes, lanthandlarna slog igen, järnvägen stegvis lades ner och många av invånarna flyttade till större städer.

– Här fanns också flera arbetsplatser, säger Mats Önnesjö. Till och med en smedja som tillverkade det egna cykelmärket HZ.

I dag är 85 personer folkbokförda i Eklången, ett antal som Mats Önnesjö tror kan komma att stiga inom de närmaste åren. – Det finns ett tryck efter att flytta ut på landsbygden, säger han. Det tar bara en timme och en kvart att köra till Stockholm. Därför är det fullt möjligt att bo i Eklången och dagpendla till just Stockholm.



**Brinner för Eklången** | I lördags firade Eklångens byalag 20 år. Mats Önnesjö och Tommy Eklänge ordnade tipspromenad. Frågorna handlade självklart om bygdens historia.

Eklångens byalag startades för 20 år sedan. Förutom att dokumentera sin hembygds-historia försöker man även hävda sina intressen mot kommunen.

**Vill ha fler bussar**

– Framför allt vill vi ha bättre kommunikationer, säger Mats

Önnesjö. Jag inser att man inte kan vrida klockan tillbaka och få hit den handel och service vi förlorat genom åren. Men med bra bussförbindelser kan man bo här och handla i Eskilstuna. Samtidigt försöker man också bevara den service som fortfarande finns i närområdet. – Det är jätteviktigt att vi har

en skola i Ärla, säger Mats Önnesjö.

MATTIAS JOHANSSON  
mattias.johansson@kuriren.se  
016 – 15 42 19



**Rester från förr** | Utanför den gamla lanthandeln, som slog igen 1968, står en Ford Anglia från slutet av 50-talet. Järnvägen i bakgrunden hade tidigare ett dussin avgångar till Eskilstuna. I dag har ledningarna för länge sedan plockats ner.

## Torgmöte

Medverkan av Utrikesminister Anna Lindh (s) och vice ordförande moderata samlingspartiet Gunilla Karlsson (m).

**Tisdagen den 12 augusti kl 15.15-15.45, Fristadstorget, Eskilstuna.**

Kom och ta del av ja-sidans argument.

Välkomna önskar Stiftelsen Sverige i Europa och Socialdemokratiska - Moderata ja-kampanjerna

**EXPERT**  
FRAMKÄLLNING  
Vi gör dina bilder på  
**30**  
minuter  
**expert**  
Foto & Smedjelåda i centrum  
Kungsgatan 13, Eskilstuna  
Tel 016-61 31 80

Välkommen till  
**hårfixarna**  
Tel 016/12 12 25  
Kungsgatan 9, Eskilstuna

**SECURITAS**  
**VILLALARM**  
fr. 2.980:-  
Abonnemang  
fr. 225:-/mån  
Ring  
020-71 33 55

förslag till översiktsplan skickades och skrivelser om bredband till Eklången. ”Tyvärr tycks det dröja med bredband hit” konstaterade byalagsstyrelsen. Julmarknaden hölls den 27 november med snö. Ny belysningsarmatur sattes upp vid isbanan.

**2005** i samband med städningen av badplatsen sjösattes en nyinköpt flotte, bredare och säkrare än den förra. Gökottan hölls vid Bråtön, dit man tog sig med båt för att lyssna till Finn Sandegrens berättelse om naturreservatet. Midsommar firades traditionellt. Svar kom från Vägverket om avfarten från Högstensvägen, som hänfördes till oprioriterade objekt. Byalagets ansökan om hastighetsbegränsning till 30 km genom Eklången avlogs av länsstyrelsen. En almanacka med eklångentema gavs ut av byalaget.

**2006** behandlades frågan om bredband. Byalaget fick ett bidrag på 60 000 kronor från kommunen för att påbörja det stora arbetet, som sedermera övergick till den nybildade Eklångens Bredband ekonomisk förening. En fyllig redogörelse för det framgångsrika bredbandsprojektet har utgivits särskilt. Gökottan hölls detta år vid fornborgen söder om sjön. Badet städades traditionellt och midsommar firades enligt den numera gamla traditionen med omkring 200 besökande. Julmarknad hölls den 2 december och Urban Eriksson såg till att isbanan blev användbar. Byalagets ansökan om fler vägbelysningslampor i byn avlogs.

**2007/08** bytte byalaget tidpunkt för årsmötet till sommaren i avsikt att alla fritidsboende skall kunna delta. Lokalfrågan kan då också lösas i form av ett tält. Representanter deltog i möten i Ärla om ungdomsproblematiken och styrelsen yttrade sig över kommunens förslag till landsbygdsolitik. Gökottan hölls vid Rajden, där Roland Arrebäck berättade om kvarnen och dämningen. Badplatsen städades i maj månad. Midsommar lockade närmare 200 personer trots osäkert väder. Julmarknaden hölls den 1 december, men vintern var mild och isbanan oanvänd.

**2008/09** väcktes en motion om

bystuga för byalaget. En arbetsgrupp tillsattes för att utreda förutsättningarna. Höstmarknad ordnades i slutet av september i stället för julmarknaden. Badplatsen sköttes som vanligt i maj och gökottan hölls i maj vid fågeltornet Stålråd-Flättsjön. Midsommar kom med vackert väder och 200 besökare. Byalaget deltog vid Bygdebandsmöte i Björkvik och landsbygdsmöte i stadshuset i Eskilstuna. Byalaget och bredbandsföreningen upprättade en gemensam hemsida på internet. I januari och februari hade barnen glädje av isbanan.

**2009/10** hölls gökottan den 23 maj vid Sundtorp med Finn Sandegren som ciceron. Badplatsen städades den 30 maj, midsommar lockade över 200 personer. Höstmarknaden den 26 september blev välbesökt. En ny ljudanläggning köptes att användas vid olika arrangemang. En arbetsgrupp vid namn Eklången förr och nu inledde arbetet med ett lokal-historiskt forskningsprojekt, som fick bidrag med 63 000 kronor från Leader Inlandet. I gruppen ingick Mario Matteoni, Roland Arrebäck, Fred Hallberg, Björn Hallberg, Tommy Eklånge, Mats Önnesjö och Conny Hellström. Infrastrukturminister Åsa Torstensson besökte Eklången den 7 september och fick dels information om byalagets historia och verksamhet, dels en omfattande redovisning av bredbandsprojektet. En kall och snörik vinter båd-

dade för verksamheten vid isbanan.

**2010/11** ägde gökottan rum den 15 maj vid fågeltornet intill Flättsjön. Badplatsen sköttes enligt fast rutin. Midsommar drog omkring 250 besökare, som fick lyssna till Gunnel Ewerts elpiano via den nya ljudanläggningen. Sista helgen i augusti ordnade Eklången förr och nu en utställning i magasinets på Eklångens gård med antikvitetsrunda. Omkring 220 personer skrev sina namn i gästboken. Höstmarknaden fick hållas under plåttaket vid sågen på grund av regn, men ett antal personer trotsade vädret och besökte Eklången. En återigen kall vinter gav goda förutsättningar för isbanan.

**2011/12** hölls gökottan den 14 maj på Grässelberget där det förr fanns ett utsiktstorn. Badet städades, midsommar besöktes av omkring 250 personer, som fick dansa till improviserad körsång. Höstmarknaden den 24 september förgylldes av strålande höstväder. Frågan om bystuga blev akut genom ett erbjudande till byalaget att ta över Tomtebo, men kvarstod olöst av ekonomiska skäl. Pumpkrängel och annat gjorde att isbanan inte anlades, men julen lyste åter upp vintermörkret. □



Foto: Inge Bergqvist

250 personer besökte vår utställning den 28 och 29 augusti 2010.



Stora insatser gjordes av eklångenborna själva. Här jobbar Fred Hallberg tillsammans med Joel Rönning och en anlitad entreprenör från Eltel.

Den första styrelsen i Eklångens Bredband ekonomisk förening. Övre raden: Kaj Malmberg, Sven-Åke Ewert, Mats Önneshj, Lars Nilsson. Främre raden: Marcus Gindemo, Mario Matteoni, Kristina Gyllengahm-Eriksson och Gisela Rönning.

## Bredbandsprojektet 2006—2008

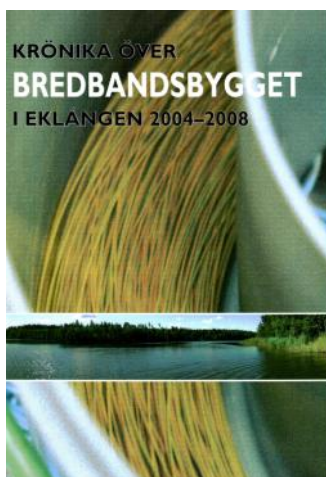
**B**redbandsprojektet är en av Byalagets största satsningar.

I samband med att Vattenfall grävde ner elnätet i Eklången tog byalaget initiativ till att samförslägga bredbandsfiber för sammankoppling med Eskilstuna stadsnät.

Trots att Byalaget av olika skäl inte kunde utnyttja de statliga bidragen färdigställdes fibernätet.

Framförallt var det medlemmarnas sammanhållning och samarbete som gjorde detta möjligt.

Projektet fick också stöd från Eskilstuna kommun.



*Eklångens arbete för att ge byn fiberbredband uppmärksammades i media och blev ett föredöme för liknande projekt på landsbygden.*

Sedan projektet genomförts lät Eklångens Bredband ekonomisk förening trycka upp en historik, "Krönika över bredbandsbygget i Eklången 2004-2008". Bredbandskrönikan hittar du på Byalagets webbplats <http://www eklången.extrasida.se>

**D**enna genomgång av trettio års verksamhet visar på en stabil och påfallande kontinuerlig verksamhet. Av de ursprungliga verksamheterna fortsätter midsommarfirandet och verksamheten vid isbanan än i denna dag. Valborgsfirandet höll på till 2001. I stället har skötsel av badet och gökottan tillkommit som nya årliga aktiviteter. 2002 till 2007 ordnade byalaget julmarknad, som sedan har ersatts med höstmarknad från 2008. Antalet aktiviteter av engångskaraktär har minskat med åren och är i jämförelse med de första årens relativt intensiva verksamhet mycket litet. Man kan säga att verksamheten stabiliserats på en nivå och med en ambitionsgrad som verkar passa de boendes önskemål. Förslagen om nya aktiviteter har varit få men desto mer genomgripande, främst bredbandsprojektet som fick sin egen organisation och Eklången förr och nu som drivs av en permanent arbetsgrupp. Ett genom åren återkommande projekt gäller lokal för verksamheten. Redan under byalagets första år arbetade vi med detta utan att finna någon bra lösning och fortfarande är saken inte löst, även om den verkar ligga närmare ett förverkligande idag än tidigare.

Under de första åren bestämdes verksamheten också av byalagsmedlemmarnas ålder och tid i livet. Barnverksamheter, friluftsliv, hobby och hantverk samt studiecirkel stod högt på önskelistorna. Årsmötena skulle alltid ha ett kulturellt och/eller folkbildande inslag och under verksamhetsåren ordnades särskilda föredrag om skilda ämnen. Mycket var beroende av att kapellet kunde användas som möteslokal och när detta upphörde blev möjligheterna starkt beskurna. En bystuga skulle kunna återföra en hel del av de verksamheter som medlemmarna

önskade för trettio år sedan, i den mån önskemålen kvarstår.

Stadgarnas ord om att byalaget skall ta till vara och främja medlemmarnas intressen och vara ett språkrör utåt har genom åren fullgjorts på ett imponerande sätt. Helt klart är att Eklångens byalag har "placerat sig på kartan" hos myndigheter, organisationer och näringsliv. Den betydelse detta har för självkänsla och möjlighet till påverkan kan inte överskattas. Eklången har på detta sätt blivit en plats i omvärldens medvetande. Ämnena för byalagets initiativ och förslag ger en god bild av bredden i engagemanget.

/Mats Önnesjö

## Ministerbesök hos Eklångens byalag



*Dåvarande infrastrukturministern Åsa Torstensson välkomnas av Byalagets ordförande Tommy Eklånge den 7 september 2009. Ministern ville studera Byalagets satsning på Bredband.*

Foto: Lennart Nyström, Folket

## Byalagets ordförande under trettio år

Ulf Ekström	1983-1985
Agnetha Eklånge	1985-1988
Mats Önnesjö	1988-1991
Per Friberg	1991-1992
Anne-Louise Forsberg	1992-1996
Anders Filling	1996-1999
Håkan Larsson	1999-aug 2000
Tommy Eklånge	fr.o.m. aug 2000

## Övriga styrelsemedlemmar under trettio år

Bo Eklånge, Veronica Döös, Anne-Louise Friberg, Rita Fogenstad, Ingrid Frisell, Ingela Larsson, Gunnel Andersson, Jan Sandegren, Anders Friberg, Tony Berg (Önnesjö), Elvy Ekström, Anne-Maj Ohlsson, Karin Persson, Serina Söderberg, Inger Andersson, Sune Karlsson, Arne Kårefält, Gunlög Hallberg, Maritha Hellström, Mikael Hauk, Berit Jakobsen, Maria Hasselquist, Erik Olsson, Elvy Göransson, Arne Trygg, Kristina Eriksson Gyllengahm, Jörgen Westlander, Suzanne Zetterlund, Lena Wisén, Gunilla Björklund, Conny Axelsson, Urban Eriksson, Ola Sellerstam, Annika Westlander, Bibbi Molander, Anne Flormaelen Reeves

## Byalag är en gammal institution

**I** historisk tid kallades svenska jordägare med hjälp av budkavle till en bystämma, som leddes av en älderman. Det fanns en byordning, som reglerade skyldigheter och rättigheter som gällde gemensam egendom, skötsel av boskap, fattigvård med mera. Fattigvården och fattigstugan organiserades på sockennivå, men det praktiska utförandet föll ofta på byalagen.

På den tiden hade byalaget en mer juridisk funktion, då byalaget bl.a. utsåg sändebud till sockenstämman, alltså föregångarna till dagens kommunfullmäktigeledamöter.

Idag är funktionen ofta social med till exempel arrangemang som midsommarfirande,

valborgsfirande, bytidning och trivselkvällar på programmet, men de flesta byalag och byföreningar fungerar även som rådgivande instans i kommunala och landstingskommunala frågor.

Många byalag fungerar också som lokala ekonomiska enheter.

Då många byar i Götaland och södra Svealand splittrats efter flera skiftesreformer på 1700-talet och 1800-talet - storskifte, enskifte och laga skifte - minskade byalagen i betydelse där. Men i Dalarna, Hälsingland, Jämtland m.fl. landskap i mellersta och norra Sverige, behölls de flesta byar intakta, och byalagen spelar där en naturlig roll.

På andra håll i Sverige har byalagen sedan

1970-talet återstartats i form av lokala intressegrupper som samlas kring frågor inom närområdet, oftast vid arrangemang av trivselkaraktär.

Under 1970-talet bildades "byalag" även inne i storstäderna. Idén var att dessa skulle representera stadsdelen, och fungera som socialt kitt. Byalagen inne i städerna har haft blandad framgång. Några finns fortfarande kvar, medan de flesta har ombildats till kulturföreningar, eller har lagts ned.

För de återstartade byalagen på landsbygden har det dock gått bättre, och de flesta fyller idag en viktig funktion.

Källa: Wikipedia

# Drömmen om bystuga i Eklången

Eklången  
ens  
Byalag  
30 år

*En bystuga, där vi i Eklången kan träffas, delta i studiecirklar, utveckla gemensamma aktiviteter har vi boende i Eklången drömt om sedan Eklångens Byalag bildades 1983.*

*Men frågan är betydligt äldre..*

Allra första gången frågan om en samlingslokal kom upp i Eklången var redan 1908 då en SSU-klubb hade bildats. Det var den första politiska föreningen inom socknen. Den nybildade klubben var inte populär hos makthavarna och föreningsmedlemmarna hade mycket svårt att få plats för möten och föredrag. Det hände t.o.m. att fjärdingsman gav order att både talare och åhörare måste stå på två led på landsvägen under föredragen. Det var därför inte konstigt om klubben diskuterade frågan om en egen lokal i byn. Klubbens verksamhet upphörde efter några år utan att det blivit någon lokal.

## En kommitté för föreningshus 1935

Men 1933 bildades en ny SSU-klubb i Eklången, och enligt ett protokoll 18 april 1935 så tillsatte klubben en kommitté för att försöka få ett föreningshus till stånd i Eklången. Kommittén bestod av Gösta Pettersson, Ekenslund och Karl Årberg, Fridborg. Klubben upphörde 1937 utan att ett föreningshus kommit till stånd.



Gösta Pettersson



Carl Årberg

## Syförening ville ha lokal

Eklångens kyrkliga syförening vid Eklångens bildades 1944 under komminister G. Strandbergs tid. En av föreningens huvuduppgifter var att verka för en samlingslokal vid Eklångens station. Inte heller denna gång blev det någon lokal.

Under en tid kunde föreningarna i Eklången hyra in sig i Filadelfiakyrkans lokal vid Björkgläntan, ett f.d. snickeri. Men lokalen såldes och är i dag privatbostad.

## Skulle sagan bli sann?

Först i maj 2011 såg det ut som om drömmen om en bystuga skulle kunna bli verklighet då Björn och Ann-Sofi Hallberg donerade ett fullt utrustat tvåvåningshus ”Tomtebo” till Byalaget. Huset väl utrustat och t.o.m. fiberbredband var indraget.

Byalaget genomförde en enkät bland byns innevånare som visade att det fanns ett stort intresse bland byborna för att



Tomtebo

bidra med fritid för att hålla igång huset för föreningsaktiviteter, barn- och ungdomsverksamheter och annat.

En kalkyl som byalaget gjorde visade dock att Byalaget behövde 35 000 kronor från kommunen för att klara det första årets driftskostnader. Utan det bidraget

skulle vi inte kunna ta emot huset.

Vi sökte därför bidrag från Eskilstuna kommuns miljö- och fritidsnämnd.

## Uppvaktade kommunen

En tremannadelegation från Eklången uppvaktade nämndens ordförande Mona Kaanan för att klargöra behovet. Vi passade då också på att berätta att det fanns en privat intressent som var spekulant på huset och att om vi inte kunde ta emot Hallbergs generösa erbjudande skulle Hallberg bli tvungen att sälja huset till denne. Men kommunen ansåg inte att det var något att satsa på. Vi fick avslag på vår ansökan. Och vi gick därmed miste om bystugan.

I kommunens svar framhölls att vi kan åka till skolan i Ärla om vi ville träffas.

## Tre aktiva föreningar utan lokal

Vi har tre aktiva föreningar i Eklången: Bredbandssamfälligheten och Vägsamfälligheten som vardera har cirka 65 medlemmar och Byalaget med 100 medlemmar och med olika styrelser.

”Föreningskontoren” med materiel är spridda på olika adresser. Kassaskåpet står på ett ställe, datorn på ett annat, pärmar och dokumentation på olika håll. Föreningsmötena håller vi i Ärla eller i ett partytält. Men det blir svårare med barn- och ungdomsverksamheten eftersom det är 10 km till Ärla. Det går en enda buss om vardagarna dit från Eklången. Ingen buss tillbaka. På helger går det ingen buss alls.

Utan bidraget från kommunen kunde vi inte ta emot Hallbergs generösa erbjudande varför Hallbergs sålde huset



till den andre spekulanten. Huset är idag privatbostad.

Björn och Ann-Sofi Hallberg lovade dock att intäkterna från husförsäljningen skulle komma Byalaget till del.

### Saknar tomt

Nu föreföll alternativet vara att bygga en bystuga eller att hitta ett hus eller barack som vi kunde frakta till Eklången.

Kruxet var att vi saknade en tomt.

Men sedan Banverket hade rivit upp den gamla järnvägsrälsen och hade för avsikt att sälja marken började vi undersöka möjligheterna att köpa markbiten vid midsommarängen mitt emot Sågen. Alternativt att kommunen köper marken och vi hyr den av kommunen.

Byalaget sände därför ett brev till kommunens mark och fastighetsavdelning med en förfrågan om vilka planer kommunen har för banvallen.

Byalaget tog i december, genom Bibbi Molander, kontakt med kommunen som sade att de diskuterat vår skrivelse men avvaktar besked om föreningarna på banvallen för att kunna ta ställning till skrivelsen och ett ev. avtal med Byalaget.

### Vi hittar en bod

I november 2012 hade Marcus Gindemo upptäckt en annons på Blocket. En säljare i Flen ville sälja en barack som skulle kunna bli en stomme för en bystuga.

Enligt annonsen bestod baracken av fyra baracker som sitter ihop. Priset var 49 000 kr

Söndagen den 2 december, var Björn, Gunilla och Mario och inspekterade baracken. Enligt deras bedömning skulle baracken kunna fungera som Bystuga. Baracken stod på Silinge gårds ägor i Flen.

Vad vi kunde konstatera så skulle baracken passa utmärkt för våra behov. Grunden bestod av betongbalkar. Vägarna var cirka 20 cm tjocka och fönstren är treglas. Inga synliga rötskador. Vi gjorde vissa reservationer för undersökningsresultatet eftersom det var tio grader kallt vid inspektionen. Elen var avstängd, annars var värmekällan direktverkande element. Den 90 kvm stora baracken var sammanfogad av 4 mindre delar.

Ett problem var att Flens kommun ville att marken skulle vara fri före den sista december 2012.

Ägaren har sänkt priset från 49 000 kronor till 35 000:-

Om vi kunnat köpa baracken hade vi behövt utföra följande arbeten:

- plocka itu och montera ihop bodarna
- lägga grunden
- skaffa frakt och frakta delarna till Eklången

Eklången

- jobba med att fixa till invändigt
- ordna med köksvatten och avlopp
- dra in el
- bygga en separat torrtoalett
- säkra boden mot inbrott
- dra in bredband

### Nu ligger bollen hos kommunen

Problemet var att vi ännu inte hade mark att ställa upp boden på. Vi väntade på besked från kommunen. Igen.

Strax före jul fick vi dispens från ägaren till baracken att vi kunde avvakta till våren med att hämta baracken.

Men i februari i år fick vi veta att en annan intressent köpt och transporterat bort boden.

Ännu en gång hade en möjlighet slunkit oss ur händerna. □



Interiör från boden som kunde ha blivit bystuga i Eklången

- markisolera
- ställa bodarna på plats
- bygga nya takstolar och lägga ett nytt tak, eftersom bodens tak har för svag lutning.

Källor:

"Ärlaboken" Eskilstuna 1954, sid: 121 och 232 -234.

Arbetarrörelsens arkiv: "Eklångens socialdemokratiska ungdomsklubb"

# Byalaget under året

## Midsommarfirandet



Kristina Sjökvist, syster till Lena Wisén, har målat midsommartavlan.

**E**klångens Byalags midsommarfirande är ett uppskattat arrangemang som samlar många deltagare, både eklångenbor och utsocknes.

Byalaget arbetar med förberedelserna och bidrar gemensamt till att festen blir lyckad med lotterier, sång och musik, kaffe, saft och bullservering, tävlingar i pilkastning och spikislagning m.m.

Dagen före midsommarafteon samlas eklångenbor för att klä midsommarstången och göra i ordning festplatsen.

Alla bidrar på olika sätt.

Så har t.ex. själva midsommarstången tre gånger levererats av Fred Hallberg första gången på åttiotalet då Evaborgs gamla flaggstång användes. Sedan den gamla ruttnat fixade Fred en ny stång 2012.



## Badet



**R**edan på sitt första möte 1983 beslöt byalaget att rusta upp badplatsen. Upprustningen gjordes 1985 i samverkan med kommunen som tog över den årliga skötseln. 1995 ville kommunen slippa att ta hand om badet men erbjöd Byalaget att ta över. Därefter har Byalaget skött badet mot ett årligt kommunalt penningbidrag. Byns ungdomar har sedan dess, mot en liten ersättning, skött badet under somrarna. Byalaget har stått för nödvändig upprustning, påfyllning av sand, ombyggnad av bryggor, röjning m.m. Varje vår samlas eklångenbor för att vårstäda badet.

Efter städningen samlas städgänget för att njuta av grillad korv och läsk.



## Höstmarknaden



**Å**r 2002-2007 ordnade byalaget kring första advent en julmarknad vid Björkgården där Aili bodde. Sedan Aili flyttat 2008 övergick byalaget till att ordna en höstmarknad på "midsommarängen" mitt emot Sågen. Bybor och andra säljer lokalt producerat hantverk, delikatesser, loppisfynd, böcker m.m.

## Gökottan



**F**rån och med 2004 träffas rimligt morgonpigga eklångensbor på en gökotta en lördagsmorgon i maj för att hälsa vårens ankomst. Gökottan ger eklångenborna möjlighet att närmare känna sin bygd.

2005. Hylläng. Björn Hallberg berättar om Eklångens Gårds historia.

2006. Bråtön. Finn Sandegren berättar om naturreservatet.

2007. Fornborgen söder om sjön Eklången.

2008. Rajden på Sågarsvedsvägen. Roland Arrebäck berättade om kvarnen och dämingen.

2009. Fågeltornet vid Flättsjön, Stålråd.

2010. Sundtorp. Finn Sandegren berättar bl.a. om gamla Sundtorp.

2011. Grässelberget. Tommy Eklånge, Roland Arrebäck, Fred och Björn Hallberg berättar om de gamla numera rivna tornen.

2012 Fågeltornet vid Flättsjön, Stålråd.

Byalagets aktiviteter är öppna för alla.

Om du är medlem kan du vara med och forma Eklångens framtid



# Tragisk olycka i Eklången

**Erika Sofia Andersson, var född i Härads socken den 16 december 1885.  
Hon kom till Eklången som hembiträde hos en familj Stål från Eskilstuna som då hyrde mangårdsbyggnaden Eklångens gård som sommarnöje.**



**Erika Sofia**

År 1909 träffade Erika Sofia statardrängen Karl-Alfred Karlsson och de gifte sig på påskafton 1910. Erika Sofia hade en dotter med sig i äktenskapet, Elin Sofia, född 16 april 1907.

De tre flyttade in i en hundra år gammal torpstuga (Ängstorp) som då stod öde, torpet brukades då av gården.

Karl-Alfred arbetade vid Eklångens gård och paret levde ett strävsamt och enkelt liv.

Den 3 juni 1912 föddes deras gemensamma dotter Sigrid Ingeborg.

1914 hade familjen flyttat till Skogshyddan .



Den 11 augusti 1914, då Elin Sofia var sju år gammal, var mor och dotter på väg från skolan. Karl-Alfred som skrivit sina memoarer berättar:

”Den 11 aug. 1914 inträffade för oss en svår olyckshändelse, vår äldsta dotter Elin som då börgat skolan blev överkörd av tåget vid järnvägsövergången till Skogsborg. Hon kom från skolan och kom i sällskap med sin mamma och sin lillsyster Sigrid (som

då var 2 år) Dom hade varit i handelsboden och på så vis blev dom i sällskap hem. Elin sprang då före och öppnade grindarna vid övergången, då hon öppnat grinden på andra sidan kom ett tåg, och mamma skrek åt henne, stå still där det kommer ett tåg! Men i sin iver sprang hon tillbaka hon hann ej över utan fattades av tågets vevstakar och slungades omkring 25 meter. Framåt banvallen där tillskyndade järnvägspersonal tog upp hennes livlösa massakerade kropp. Det var ett hårt slag för oss båda men värst för mor som fick åse det hela. Hon fick en svår chock vid detta tillfälle som hon fick lida för hela sitt återstående liv.”





Elin Sofia begravdes i Ärla den 16 augusti 1914.

Erika Sofia födde ytterligare två barn Edit Sofia den 7 maj 1917 och Karl Johan Erik född 28 juni 1920.

Våren 1924 dog Erika Sofias mor. Karl-Alfred berättar i sina memoarer:

”Samma dag hon begravdes blev min hustru sinnesjuk. Jag minns prästen talade några vackra ord vid graven, då lyste solen fram så klart mellan målmen, han sade då bland annat så skall den lysa för oss alla som tror amen!

Då märkte jag att det var något fel, då min hustru tog mig hårt i armen och sade, såg du! hörde du! När vi sedan åkte hem från kyrkan sade hon till mig, jag varnar

dig, se ej tillbaka! Dagen därpå sökte vi läkaren på Eskilstuna lasarätt som behandlade henne då hon opererades för gallsten, och han förklarade Det kan vara ett släkterv och i samband med den chock hon fick då vår äldsta dotter blev förolyckad och sedan hennes mors död samt en sak till – hon var begåvad med ett sjätte sinne allt detta var orsaker till nämnda sjukdom. Jag och en broder till henne fick förklara hennes och hennes släkts historia vilket protokollfördes. Sedan fick hon vårdas hemma åtta dagar innan allt var klart, så fick hon komma till upptagningsanstalten i Nyköping där hon sedan dog i dubbelsidig lunginflammation den 11-10 1924. ”



Karl Alfred Karlsson, Erika Sofia Andersson och dottern Sigrid f 1912 .

Källor: Intervju med Carl-Erik Carlsson

Karl-Alfreds memoarer

Församlingsböcker, bunden serie SE/ULA/11795/A IIa/5 (1917-1923) Sid 104

Notisen om händelsen fanns i tidningen Folket den 12 augusti 1914. Dödsannonsen publicerades i Eskilstuna-Kuriren samma dag.

Marie Nilsson på Företagens arkiv i Sörmland har tagit fram klippen.

Foton ur Carl-Eric Carlssons arkiv förmedlade av Margareta Bergqvist.



## Året var 1914



### Världskriget

1914 var ett händelserikt år i Sverige och i världen. Första världskriget började den 28 juli 1914 och blev ett fruktansvärt skyttegravskrig som varade till 1918.



### Bonde- och arbetartåget

Krigssituationen skapade debatt i Sverige och det uppstod en konflikt mellan regeringen och kung Gustav V. Kungen ville bygga ut armén och flottan medan regeringen hade en mer återhållsam linje.

För att stödja kungen gick ett bondetåg med över 30 000 bönder till Stockholm.

Landskapsvis tågade de under standar och fanor upp till slottets borggård. Efter att kungen hållit ett tal som var skrivet av upptäckresanden Sven Hedin och där han kritiserade regeringen avgick den liberale statsministern Carl Staff och hans regering.

Två dagar senare, den 8 februari, hölls en större motdemonstration ("Arbetartåget"), som leddes av Hjalmar Branting och samlade 50 000 deltagare.



## Karl-Alfred gör sin värnplikt 1907 –1908

*Här fortsätter vi att publicera ett stycke av eklångenbon Karl-Alfred Karlssons handskrivna memoarer "Memoarer av mig själv".*

*Vi har tidigare publicerat "Karl-Alfred som började skolan 1893" i nr 7 och "Statarminnen från 1890-talets Eklången" i nr 9 samt "Karl-Alfreds ungdom" i nr 10.*

*Diversearbetaren Karl Alfred Karlsson var född på Karlsborg i Eklången 17 september 1886.*

*Avskriften är gjord i april 2011 inom projektet "Eklången förr och nu".*

*I avskriften har vi behållit de ev. stavfel, interpunkteringar, strykningar m.m. som finns i originalen. Mellanrubrikerna är våra.*

*I nedanstående text berättar Karl Alfred Karlsson om sin värnpliktstid 1907 och 1908.*

**A**r 1907 när jag slutade med dagsverksdagarna då var min bror Hilmer bered övertaga min befattning. Som värnpliktig tilldelades jag kavalleriet "K.1". fick så fara upp till Stockholm i börgan på april. Det för mig en var nästan trötta då vi kom fram lång resa då jag ej förut varit längre än till Eskilstuna. Fick ej resa diräkt, utan stiga utav vid Saltskog nu (Södertälje södra) där blev jag bekant med ett par grabbar en från Etuna och den andre från Oxelösund. Vi slog våra kloka huvud tillsammans och sökte upp ett resande rum för vårt nattkvarter, sedan gick vi till en matsservering

och intog gemensamt ett ordentligt middagsmål vilket kostade 6 kr. Tillsammans för husrummet fick vi betala var sin kr. Damen som tog emot oss var en änkefru i 50-årsåldern och även ägare till fastigheten som var en tvåvåningsvilla, hon bebodde själv den övre och den nedra hade hon kaffeservering och 3 mindre rum för resande. Damen i fråga tyckte jag verkade lite mystisk så jag sa till mina kamrater innan vi gick ut på stan borde vi inte begära kvitto att vi betalt rummet samt att inga fler blir inhysta på vårt rum, jo det kan du ha rätt i, men då får du gå upp och be henne skriva, nej inte går jag ensam, en av er måste nog följa med då är vi mer på den säkra sidan så hon inte kan lura oss. Två av oss gick så upp till henne, men hon tyckte det var onödigt brukar ej behöva skriva kvitto då det gäller bara en natt men när ni fodrar det måste jag väl göra så. Sedan detta var uppläsat och vi fick besked om när porten skulle stängas, gick vi en rond ut på stan, då ingen av oss varit i Södertälje tyckte vi det var intressant se hur där såg ut.

### **Värdinnan bara klädd i morgonrock**

Då vi kom tillbaka var porten låst, kl. var då 22.30 men enligt utsago skulle den stängas kl. 23. Då blev vi nog litet långa i synen, jag sade, detta verkar skummt, men kaffeserveringen var öppen, som var särskild ingång till gick vi in där och bad en av serveringsflickorna släppa in oss till vårt rum, hon sade jag känner ej herrarna men då jag visade fram vårt kort, följde hon med men då jag skulle låsa upp dörren var den reglad på innersidan, vi knackade på och efter många hårda slag, hörde vi en sömnig röst som frågade vem det var, då vi fick upplysa om vilka vi var, kom han äntligen och öppnade. Han var rätt så agresiv, men då vi kom in alla tre och hotade med att kasta ut honom så lugnade han sig. Han hade lagt beslag på en av våra sängar. Det var en bädd på golvet som kommit till medan vi var bortta som var för hans räkning, men tyckte den inte föll honom i smaken, men efter

hot att gå efter föreståndarinnan, fann han för gott krypa ner på sin bädd och sedan stormen bedarrat somnade vi omsider var och en på sin plats.

På mårgonen dagen därpå var jag den första som vaknade kl. var då något över 5. kl. 6 gick steg jag upp rakade och tvättade samt klädde mig då jag var färdigklädd knackade det på dörren, jag öppnade och där stod samma flicka som kvällen förut ledsagade oss till vårt rum, hon sade kl. 7.30 serveras det kaffe och smörgås i serveringsrummet, jag frågade henne om jag kunde få tala vid föreståndarinnan, hon svarade jag skall höra efter om hon är uppkommen

Om en stund kom hon tillbaka, om herrn går en trappa upp och knackar på dörren till väns-ter så träffas hon där. Jag gjorde som hon sade, då jag kom upp, hann jag ej knacka på förrän dörren öppnades och en röst ropade stig in! Det var värdinnan från gårdagen, bara klädd i en nätt mårgonrock, inte ens igenknäppt – sålinda halvnaken slog hon sig ner i en gungstol och bjöd mig taga plats på en stol framför sig- Jag måste erkänna kände mig nog så bortkommen, sådana syner var jag just inte van vid – men stundens alvar krävde att rycka upp sig, och framföra mitt ärende, som tiden ej tillåter några komplimanger vill jag bara fråga varför en person utan vår tillåtelse fick komma in i vårt beställda rum, samt varför porten var stängd före den bestämda tiden? Hon svarade, som jag inte hade någon platts i något annat rum, och personen i fråga kom sent och beklagade han ej fått tag i något natthärberge, tyckte jag synd om honom, så vi bäddade åt honom på golvet och det var han glad för, och vad porten beträffar så hade väl någon av mina biträden i andra tankar stängt den innan den bestämda tiden. Ja hur det nu är blev vi mycket missbelättna över ett sådant förfarande – Ja jag får väl be herrarna om min ursäkt, och för att visa min erkänsla bjuder jag herrarna på en kaffe å smörgås och hoppas herrarna har överseende å detta får vara glömt

– Då får jag så mycket tacka! Då jag sedan kom ner till mina kamrater var dom färdiga och funderade att jag hade rymt, när jag fick tala om mitt äventyr skrattade vi alla tre och var glada få kaffe å smörgås gratis

### Hemifrån för första gången

Enligt order skulle vi samlas vid Saltskogs station kl. 11. När vi var färdiga samt tackat för mat och husrum, tågade vi fram till mötesplatsen som nämnt. Där var redan ett tjugotal man församlade och då då kl. var 11 var alla församlade 100 man från alla möjliga orter av Södermanland. Där mötte oss två befäl en serschant och en korpral från K.1. i Stockholm som kommenderade uppställning i två led och ropade sedan upp efter våra respektive N\_o och kontrollera att alla var närvarande. Då detta var gjort kommenderades vi lediga, och fick bekanta oss med varandra, med förbehåll



Parad med Kungliga Livgardet till häst, K 1, framför kasern

att ej avvika från stationsområdet. Ett beställt extra tåg vi fick följa med som gick direkt till Stockholm central. När vi där fick stiga av tåget samlades vi på bangården för kontroller alla var med och utanför möttes vi av två kuskar med hjälpkarlar, som på sina vagnar skulle packa våra koffertar och tillbehör var och en fick kontrollera man hade sitt eget med, så det var ett fasligt sammelsurium innan allt var klart Sedan ställdes vi upp i två led för att åter kontrollera alla var med och under befäl av två korpraler fick vi sedan marchera till K.1:kasärn. Framkomna kommederades vi lediga, med stränga förmaningar ej lämna kasärnområdet, sedan samlades vi alla i ridhuset (omkring 300 man från olika landsändar) för att tilldelas de olika skvadronerna som var 5 till antalet (så kallad en brigad 500

man i krigstid ) Jag tilldelades 4de skv. Samt de kamrater jag blev bekant med i Södertälje det var vi glada för, tyckte det kändes liksom litet tryggare

Beväringsskolan hade ett logement gemensamt på varje skv. Och även gemensamma övningar., fick ej blandas med de stamanställda. Varge logement hade en korpral och en vise korpral, korpralen var logementsbefälhavare vår korpral hette Andersson och vice kp. Vickström vår serechant Sköld och löjtnat König ryttmästare Degeär dessa var vårt befäl på 4de skv. Skall nu berätta litet hur jag kändeoch tänkte då jag kom till Stockholm. – Det var ju första långresan som jag då varit med om , och första gången jag varit från hemmet. Hade nog hört tala om vår huvudstad, men kunde ändå inte fatta – För mig var det som komma in i en annan värld, kände

mig nog litet bortakommen innan jag fick lära mig känna verkligheten

Men jag har inte haft svårt att anpassa mig efter förhållandena det jag mäst saknade var ju friheten, inte bestämma över sig själv som man förut var van vid, men även detta överens och även hemlängtan som nog var litet svår i början – Jag lärde mig snart honnörshälsning, noggrann marsch, höger och vänster om, samt anhålla om permission vilket upprepades nästan varge dag , så man till sist tyckte det var löjligt.

### Väckning klockan fem

Varannan dag hade vi en timmes putts å persedlvård, vilket många gånger gick till överdrift. Så var det övning i vapnets bruk fäktning med sabel och lans, skutning med karbin

och och riktövningar, avståndsbedömning samt gymnastik m.m. Fick stiga upp kl. 5, då blåstes tappto, kl 5.15 uppställning i korridåren för korum, då sjöngs en salm och lästes bönen Fader vår, så kommenderades giv akt!



Och efter utropet Gud bevare konung och fäderneslandet, kommenderade höger om marsch! Och klädda i lång blå-vit-randig rock (grötrock) och träskor och med skrapa & rycktbörste i handen bar det av till stallarna, där vi hade en halv tim. ryckt, därifrån tillbaka upp till logementet för lägga in våra rycktdon, sedan marsch till matsalen för första frukost, som det hette, vi hade andra frukost kl. 12. Och sedan middag kl.5. Kl. 9.30 skulle vi vara i stallet och hava hästarna sadlade, så leda hästarna med sig och ställa upp på kasärngården i en linje så kommenderades sitt upp! och väl i sadeln kommenderade giv akt, och höger indelning, då den underofficer som kommenderade oss fick avlägga rapport för löjtnanten, som då kom och besiktiga truppen, om vi hade sadlat ordentligt samt knäppt alla knappar i rocken o.s.v

Så kommenderades till ridhuset där vi hade 1 tim. skolridning, sedan till stallet, ställa in och sadla av hästarna, sedan upp till logementet och ta av sig vapenrocken, på med grötrocken, tillbaka till stallet där en tim. ryckt, så därifrån till matsalen för andra frukost. Efter den hade vi rast till kl.2 efm. Från kl.2-5 efm. dessa 3 tim var det omväxlande med teori och prak-



K1:s kasern

tiska övningar i vapnens bruk, sabel, karbin och lans. Efter kl.5 efm. Då vi gott från skaffning, var vi fria för dagen d.v.s. om man inte var kommenderad, stallvakt, kasärnvakt o.s.v.

### **Havrehalm i madrassen bättre än råghalm**

Under de första 3 veckornas skolridning fick vi ej hava sadlarna, bara en fillt som spändes fast med en sadeljord, så fick vi knyta upp tyglarna, så de låg lösa på hästhalsen, när vi hade hinderridning. Hästarna var gamla och vana så de kunde detta bättre än vi, hade vi hållt i tyglarna hade vi säkert förvillat dem. Då vi under denna skolridning fått lärt oss sköta tyglarna samt bli sadelfasta och följa hästens rörelser och ej sitta och spänna sig, så fick vi börja använda sadlarna, och lära oss sitta ned i sadeln, fick i början ej använda stigbyglarna. Efter första veckans ridning fick vi mer eller mindre träningsvärk, man kände sig som mörbultad i hela kroppen, sedan detta var övervunnit tyckte jag ridningen var det bästa få vara med om, i all synnerhet när det var terängridning i skog och mark, även på landsväg, tyckte liksom kände sig mera ledig. Första värnplikstiden var 180 dag. och året efter 35 dagars repetitionsövning. Man blev ju snart bekanta med varandra och jag tyckte tiden gick ganska fort, fick ta det onda med det goda. Skall nämna några epesoder, som första dagen vi kom in fick ut våra pärsedlar däribland filter och sänglinne samt kudd- å madrassvar vilka skulle stoppas med halm. Då fick vi gå upp på stallskullen där det fanns råg - å havrehalm som skulle användas till nämnda ändamål. Jag och några till gick genast fram till havrehalmen för den var ju mjukare att stoppa med och fick bättre fason på våra kuddar å bolstrar. Dom andra skulle ha råghalm för den var renare och skulle ge

bättre luftcirkulation påstod ett par studenter, som var litet högre lärda. Men efter några dagars användning märktes skillnaden, vi med våra klarade oss bra, tack vare vi stoppade dom hårt, och den mjuka havrehalmen formade sig bra och blev ej nedpackad som råghalmen som var spröd, packades ihop så det blev som att ligga på bara sängbotten dom fick låv stoppa om sina madrasser, tack vare de lärda. Så fick vi prova ut våra uniformer som bestod av en första och en andra mundering, de första var vardags och den andra helgdagsmundering, samt mössa hjälm, och vita skinhadskar och träskor. Så var det övningsvapen, karbin och sabel, samt ryktдон borste å skrapa, och kinkedja som tillhörde hästens kandar. Var och en tilldelades ett skåp, skåpen var tvådelade och stod mellan sängarna. Där fick vi förvara alla våra tillhörigheter, det var en mindre låda som kunde dragas ut, där vi kunde förvara papper å skrivdon m.m. Så var det att skaffa sig starka hänglås (dyrkfria) man fick noga lära sig hålla reda på sina gräjkor, det kunde annars lätt försvinna. Karbin å sabel hade sin plats i korridoren på ena sidan av varge logements-dörr, och dessa var numrerade, var och en fick hålla reda på sitt n-o.

### **Problem med hästarna**

Första gången vi red genom den så kallade hindergården, vilken var plaserad utefter rid-

husets baksida, den var omkring 75 mtr. lång och 6 mtr. bred och med 5 st. olika hinder, det första en vattengrav 2,5 m. så en gärdesgård 80 cm hög en låda och ett koppelräck samt en häck dessa hinder var 1 mtr. höga. Där fick vi rida in en och en med 5 mtr. mellanrum. Det var två bland oss alla som karade alla hinder, jag klarade första andra och tredje hindret, men 4de som var koppelräcket, där dök jag av som en hösäck rullad över två andra som inte ännu hunnit resa sig från sina kullerbyttor. En av mannarna bröt en arm, för övrigt gick allt bra. Så gick tiden med övningar av olika slag och sista var en fälttjänstövning 4 dag. som företogs trakterna omkring Södertälje. Som min häst blev halt i ett ben fick jag tjänstgöra som seville kusk. Jag fick köra 1sta stabsvagnen som innehöll 4 skv. officerares kantiner och väskor med tillhörande proviant och som passagerare hade jag officerskocken. Det var 4 vagnar för varge skv. Tillsammans 20 vagnar. Till fordonen var det mästa bonhästar uttagna. Jag fick ett par mycket trevliga nordsvenska bonhästar, den ena var en hingst, båda mycke lättkörda, som jag hade första stabsvagnen så skulle jag köra först (vagnarna var numrerade) och min vagn var ny första gången den användes. Kl. 6 jag mins det var en torsdag morgon, så startade vi från kasärnen genom staden och hornstull på väg mot Södertälje. Men när vi lämnat staden måste vi göra halt, för se till hästarnas seldon, och ge



K1:s kasern vid Lidingövägen i Stockholm

hästarna var sin kaka bröd. Jag hade besvär-  
ligt med mina små hästar, selarna var mycket  
för stora så jag måste spänna om varenda rem  
för att få dem att passa, men blev ju inte bra  
ändå, så när vi kom fram till Södertällje som  
var vår första hållplats, var hingsten redan öm

hade vi inga övningar, bara en tim. motions-  
ridning för hästarna samt ½ tim. ryckt. Sista  
dagen fick vi lämna in våra pärsedlar, vilket  
verkställdes på förm. Så fick vi kläda oss i  
våra sivilla kläder vilket kändes skönt och  
behagligt. Men vi fick en alvarlig påminnelse

påverkade tillstånd var dom riktiga busar. Den  
ene av dem sade, du måste taga en sup innan  
du går, för annars är du ingen renhårig kam-  
rat. Nej jag förtär inte sådana drickesvaror så  
jag, men här kommer du inte ut förän du tagit  
en sup, och därmed låste han mina händer på  
ryggen och den andra skulle med våld hålla i  
mig en sup, han tog mig i näsan med ena han-  
den och förde med den andra glaset för att  
hålla i mig supen, men som han förde glaset  
till munnen, slog jag upp med höra knäet och  
träffade hans armbåge, med påföljd att glaset  
med dess innehåll flög i hans ansikte och den  
som höll mina händer släppte mig lös, då pas-  
sade ja på att smita därifrån, men hann inte  
fram till dörren förän mina antagonister fick  
tag i mig, men då sprang en av korpralerna  
fram och gick emellan, så det blev inte något  
vidare bråk som väl var, jag gick så in och  
lade mig.

#### **”Årsklass 1907 beväringsskolor avslutad”**

Då jag vaknade på mårgonen mötte mig en  
trevlig syn, hela logementet såg ut som en  
svinstia. Papper kläder o skor låg kringströdda  
i en enda röra, och här o där stack ett surmulet  
huvud upp ur sängarna. Jag steg fort upp och  
till tvättrummet, duschade och tvättade mig,  
sedan jag klädt mig och plockat ner mina  
saker i kofferten gick jag till marketenteriet  
och åt frukost. Kl. 9 fick vi ställa upp på ka-  
särngården och sedan marchera till Central-  
stationen där 2 korporaler följde med på tåget  
till Södertällje, där var det ombyte av tåg och  
vi skiljdes åt olika håll och var och en fick ta  
vara på sig själv, så var årsklass 1907 bevä-  
ringsskolor avslutad.

Det var då skönt känna sig fri, och få börja  
med något ordentligt arbete. Tre dagar efter  
min hemkomst blev jag erbjuden följa med  
till Södertällje uthamn för att låssa kol. Det  
var en kolångare som fort skulle låssas och  
som det var ont om arbetskraft så följde jag  
med. Förutom mig så var min broder Hen-  
ning, samt ett par pojkar till från vår hemtrakt.  
Vi fick fri resa tur och retur, och för arbetet  
betalades bra. Båten skulle vara låssad på 6  
dag. så det var nattskift vilket betalades 100  
%. Vi började på måndagen och lördagmid-



i bogarna. Vi hade vetrinären (som var ri-  
dande) med oss samt två korporaler, jag an-  
mälde för vetrinären att mina hästar redan var  
ömma i sina bogar, han undersökte dem och  
skrev upp mitt n:o och namn som bevisade jag  
anmäلت saken. Jag fick sedan en sorts salva  
som jag skulle gnida in på deras bogar mår-  
gon å kväll. Men trots detta fick dom stora  
knölar som det sedan gick hål på, då talade  
jag ytterligare med vetrinären, han sade  
smörg och kör det går snart över. Jag tyckte  
det var så synd om djuren för var gång jag  
fick spänna dem för vagnen. Sista gången jag  
selade dem, då vi fick order åka hem till  
S:holm, måste 4 man hjälpa mig för att sela  
hingsten, han blev alldeles vild innan han fick  
selen på sig och bogarna blev uppmjukade.  
Jag drog nog en lättnadens suck när vi kom  
hem till kasernen och fick lämna av de stack-  
ars djuren. Men bonden som rådde om dem  
blev inte glad och jag fick naturligtvis skul-  
den, så jag sökte upp vetrinären, och bonden  
fick ju ersättning men hade jag försummat  
anmäla saken hade jag fått sota för följderna.  
Efter denna fältmanöver hade vi bara 3 dagar  
kvar på vår första värnpliktstid dessa dagar

att vi stod ännu under krigslagarna i kronans  
tjänst 24 tim. efter. På kvällen skulle det na-  
turligtvis bli en avskedshippa, kaffe med  
dopp, samt 2 l. Conjack till detta skramlades  
en kr. av var och en, fästligheten avhölls i  
korporalerna rum.

#### **Tvingad att dricka sprit**

Jag och en disponentson från norrland begär-  
de permistion och följdes åt ut på stan, som vi  
båda var nykterister hade vi ingen lust vara  
med på fästligheterna. Som min kamrat hade  
släktingar att hälsa på så skildes vi åt, och  
som jag inte hade någon lust gå ensam så gick  
jag hem till kasären, så när jag kom dit var  
fästligheterna i högform, jag råkade då träffa  
en av korpralerna och han sade du måste väl  
ändå komma in och dricka litet kaffe fast du  
är nykterist så jag följde med, sedan jag  
druckit mitt kaffe skulle det vara tretår med en  
Conjack, som jag ej ville ha något av den  
varan gick jag från bordet jag sade nu skall  
jag gå och lägga mig så jag orkar fara hem i  
mårgon. Som alla var mer och mindre beru-  
sade, samt ett par gamla stammare som inte  
hörde till sällskapet, men ändå nästlat in sig,  
när de viste det vankades sprit, och i sitt sprit-

dag hade vi allt klart och åkte hem på kvällen med var sin 100 lapp på fickan. Detta låter ju rätt så enkelt, men verkligheten var något helt annat i synnerhet för mig som då inte var van vid ett sådant arbete. Hela min kropp kändes som mörbultad och mina händer var inuti handflatan en enda blåsa, för att inte tala om allt sotsdam som man hade över hela kroppen, men efter några dagar var jag som människa igen. Som jag alltid älskat friheten och få rå om mig själv, så länge jag var ung och ogift ville jag ej binda mig med någon tjänsteställning. Därför sysslade jag med skogsarbete på hösten och vintern och på sommaren o våren med dikesgrävning och andra divärse arbeten, det var då gott om arbetstillfällen och som de mästa arbeten var på Eklångens gård så bodde jag i mitt föräldrahem Åstugan, där jag för husrum och mat betalade 6 kr. i veckan, inte så stora pengar,



men efter inkomsterna som i medeltal uppgick till 18 kr. per vecka så vägde det något så när gämt jag hjälpte ju far o mor också ibland.

### Skrev kärleksbrev åt kompisen

1908 i slutet av aug. ryckte jag in för fullgörande av repetitionsövning som var 35 dagar. Dessa dagar blev rätt så långgrandiga, men allt har sin övergång så även den tiden. Som kamrater var det roligt att åter få träffas, men så var det också nya ansikten däribland kom jag särskilt fästa mig vid en som var militärarb. (malaj) från Forsmarks bruk i Uppland. Som han nog var litet ”bakom” som man brukar

säga så fick han alltid vara ”driftkucku”. Jag tyckte många gånger det var synd om honom, så jag tog honom i försvar ibland när det gick för långt i synnerhet när det gick till handgriplighet. Som vi råkade ha våra sängar gämt varan och jag aldrig deltog i de andras elakheter, så fattade han särskilt förtroende för mig, så talade han om sina livserfarenheter, bland annat hans far var kusk för brukpatron vid Forsmarks bruk och han själv var stallknekt som det hette. Han hade aldrig åkt tåg, det var första gången när han åkte till S:holm för sin värnpliktstjänst. Han var av naturen en snäll människa, mycke försiktig och sparsam kanske nog litet snål. Han hade 50 kr. med sig hemifrån vilket han satte in på regementets sparbank så dom ej kunde stjälas bort, när han reste hem hade han 75 kr. hade nämligen sparat 25 kr. av de kronor han fått under sin tjänstgöring som var 110 dag. och 30 öre pr. dag –

Det var en söndag jag minns så väl: - Jag var kommenderad brandvakt så jag var det mästa inne på logementet och han var ju alltid hemma, gick aldrig ut på stan, hade ej råd sa han. För tillfället var vi båda ensamma, han kom då fram till mig med ett brev i handen, som han tummat ganska hårt vilket syntes av de många fingeravtryck det fått – Jag frågade vad har du på hjärtat du ser så bekymrad ut? Jo jag tänkte be dig hjälpa mig skriva ett brev, jag har så svårt skriva själv. Har fått ett brev från en fl. det är min fästmö. Det var nog litet svårt behärska smilbandet, men då jag fått svälja några gånger så behärskade jag mig, så jag kunde resonera förståndigt med honom. Om jag kan skall jag så gärna hjälpa dig, men som du nog förstår är det en mycke ömtålig sak. Jag måst då först få läsa ditt brev om du tillåter? Det får du men du får inte tala om för någon annan! Nej det kan du lita på jag ej gör var mitt svar. Jag läste igenom brevet, det var visserligen inte så många rader skrivna men sakligt och vackert skrivet. Vi gick så in på dagrummet där vi kunde sitta ostörda, och så skrev jag ett kärleksbrev efter åtskilliga resonemang vilket han efter uppläsningen godtyckte, men så ville han jag skulle skriva mitt namn under, nej det gör jag inte det räcker

nog med ditt. Men jag skrev ju det är på begäran. Några dagar därefter kom han till mig och bad jag skulle följa med in på dagrummet, han var så glad så han sken över hela ansiktet, tog så fram ett brev från sin fl. och läste bland annat han skulle tacka mig från henne för jag hjälpte honom skriva, och jag skulle sända mitt foto, så skulle hon sända ett över dem båda som minne. Jag måste även nu hjälpa honom, så jag skrev bland annat och tackade för komplimangen, men något foto kan jag tyvärr inte sända, det får vara bra ändå. Sedan detta var överstökad tog han ur sin portemonä en kr. som jag skulle få för mitt besvär men jag tackade nej! Men vill du bjuda på en kaffe så är jag tacksam för det skulle smaka gott. Vi gick så ned till marketenteriet där han beställde två st. kaffe och två bullar. Bullarna skulle jag ha, själv drack han bara kaffe för han ville inte hava bröd till. Jag låtsades inte förstå honom men han hade av snålhet inte råd att själv äta bullar, men jag gav honom den ena av mina, så beställde jag två st. smörgåsar med pålägg, han fick den ena och den, så väl som bullen, åt han upp med god aptit – (Då kostade en kaffe 25 öre en bulle 2 öre en smörgås med pålägg 20 öre) Vi var fortfarande goda vänner men jag behövde inte skriva flera brev åt honom. Så var denna repetitionsövning slut och värnplikten fullbordad och vi fick resa hem nöjda och belåtna få komma var och en till sitt. ”

### Noter:

K1, Kungliga Livgardet till häst, var ett svenskt kavalleriförband inom Krigsmakten som verkade mellan år 1806 och 1927. Förbandet var förlagt inom Stockholms garnison i Stockholm och tillhörde Kungl. Maj:ts Liv- och Hustrupper.

För 6 kronor år 1907 kunde man köpa lika mycket varor och tjänster som för 287:90 kronor år 2009 mätt med konsumentprisindex.

25 öre år 1907 motsvarade 12:00 kronor år 2009 mätt med konsumentprisindex.

Fotokällor: Wikipedia och Stockholms stadsmuseum.

# Bakom Skogsborgs ört-teer står erfarenheten



För örtkompositionerna  
i Skogsborgs-teerna svarar  
Karl-Erik Ridderstråle.  
En av landets ledande  
örtspecialister med  
60 års erfarenhet.

Annons

## Örthandlaren på Skogsborg

**En del äldre eklångenbor minns säkert Karl-Erik Ridderstråle,  
hans hustru Karin Maria och sonen Karl-Gunnar "Gaj"  
och dennes halvsyster.**

**De bodde i Skogsborg, där Eckhardt idag bor.**

**Många eklångenbor som besökte familjen minns de mystiska dofter som spreds i huset.**

**K**arl-Erik Ridderstråle samlade, odlade och torkade medicinalväxter som blandades och förpackades i

boningshuset. Karin Maria, som var hemmafru, hjälpte till i sin mans företag. Karl-Erik hade redan som 6-åring följt med apotekaren på i sin födelseort i Norrbotten för att samla in örter.

Hans intresse för medicinalväxter grundlades då men han kompletterade med noggranna studier om de ämnen som ingår i de olika örternas blad och hur dessa ämnen verkar i människokroppen. Om en ört nämndes kunde han berätta om dess egenskaper och örtens användbarhet som läkemedel.

De torkade växterna lades i förpackningar som stuvades i kartonger vilka distribuerades till olika försäljare ute i landet. Karl-Erik utövade också homeopati och kom naturligtvis ofta i luven på Medicinalstyrelsen.

Karl-Erik koncentrerade sig på några få örter för varje ändamål. Han utgick från att varje ört innehåller ett helt spektrum av olika ämnen, som vart och ett har sin speciella verkan. Kombinationer av örter måste göras med största försiktighet, ansåg Karl-Erik Ridderstråle.

Karl-Erik Ridderstråle ansåg att det inte är lämpligt att experimentera med örtteer om man inte har särskilda insikter och kunskaper.

Örtteer som Karl-Erik distribuerade innehöll mellan fyra och tio örter, beroende på dess avsedda verkan. Teerna användes bl.a. på hälsohem sedan 1950-talet i Sverige, som komplement till den kemiska medicinen

Karl-Erik var mycket musikalisk. Han hade arbetat som stumfilmsmusiker i Kiruna och senare i Västerås där han spelat på biografen Skandia.

Här i Eklången ägnade han sig bl.a. åt att ge pianolektioner. Barbro Hallberg var en av eleverna. Även Birger Mehlqvist, som bodde vid Solvik 2, tog sånglektioner hos Ridderstråle. Karl-Erik spelade också i en trio som uppträdde på restauranger och han skrev också egen musik.

Efter faderns död samlade sonen Karl-Gunnar ihop faderns noter vilka fyllde 20 banankartonger. Kartongerna överlämnades till musikhistoriska museet i Stockholm.

## Naturläkaren i Malmköping är sista hoppet för många

Han har aldrig utgivit sig för att vara någon doktor, "naturläkaren" Karl-Erik Ridderstråle i Malmköping, men ryktet om hans förmåga att bota eller lindra sjukdomar har nått långt ut över Sveriges gränser. Dagen lång söker man honom för att få hjälp och för alla har han ett vänligt ord och någon form av hjälp.

Karl-Erik Ridderstråle är fullt och fast övertygad om att naturen själv har en stor förmåga att läka och lindra, och ur otaliga växter framställer han själv sina preparat, som han dock inte har rätt att sälja.

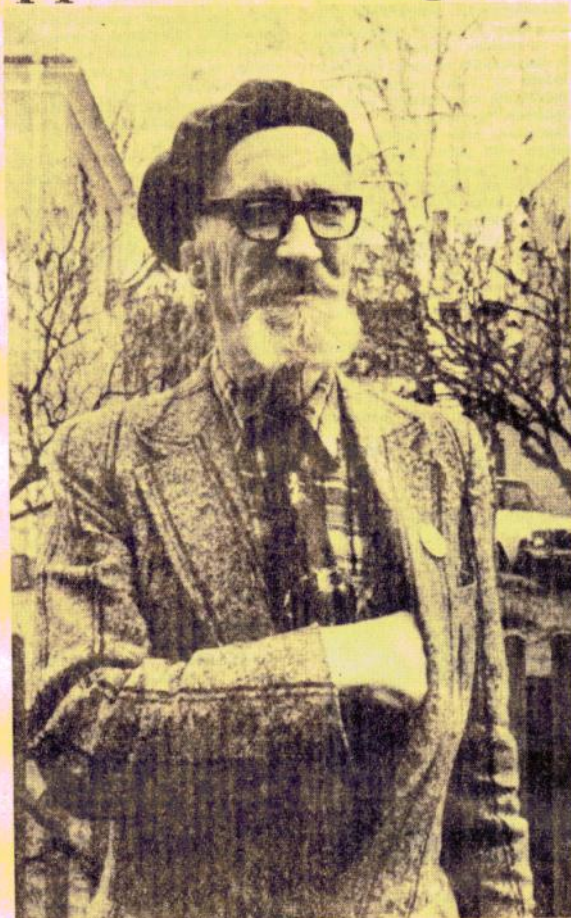
### DYNAMISK KRAFT

— Jag är en samarit och tar inte betalt för mina tjänster, gjorde jag det, kunde man stoppa mig lagligt säger han och berättar om hur han genom mycket stark utspädning (potensiering) av sin skakurtinktur och skakningar får fram sådant som han använder som läkemedel. Utspädningen är då så stark som 1:10 000, och då har, berättar han, den kemiska kraften ersatts av en dynamisk. Om jag blivit sjuk genom förgiftning, så kan jag bota mig med samma medel i potenserad form, vilket alltså bevisar, att det blir en annan kraft, eftersom alltså samma medel både kan förgifta och bota. Lika väl som det bildades kraft vid den friktion som uppstod, när vi redan i skolan gned en lackstäng med skinn, bildas det kraft av skakningen också. Det är mycket krafter vi får gratis i naturen, om vi bara förstod att använda dem, skulle de flesta av oss kunna bota sig själva.

### DÖDSDÖMD AV LÄKARE

Ett medfött hjärtfel, en förträngning av aortan samt förstörda hjärtklaffar till följd av reumatisk feber vid tre olika tillfällen gjorde, att Karl-Erik Ridderstråle inte hade särskilt stora chanser att bli mer än ungefär 25 år enligt uppgifter han fick. Han vägrade dock att acceptera sådana framtidsutsikter utan gick in för att överleva. Vid senare tillfälle har en specialist på hjärtsjukdomar sagt honom, att han tack vare egen inverkan tredubblat sin livslängd. Han rör sig lätt som en pojke, och ingen kan tro, att han nästa gång skall fylla 77.

— Mest glad är jag att få ta hand om problem, som ingen klarat förut, berättar. De människor som redan är utdömda, dem klarar jag bäst. Han har inte mycket till övers för akademiska studier, det är en "korvstoppningslärdom" han anser vara ett hinder och menar, att man efter



Spänstig som en ung man är han, "Naturdoktorn" i Malmköping, Karl-Erik Ridderstråle.

dem litar på minneskunskaper utan att tänka själv.

Ryktet om honom har nått vida omkring — för en del är han den

absolut sista utvägen sedan man försökt allt annat, för andra åter är han första personen man söker.

Eskilstuna-Kuriren onsdagen den 23 januari 1975

På Skogsborg odlade Karl-Erik äppelträd som frösåts. Han ville odla fram en ny äppelsort. Cirka 200 späda äppelträd växte på tomten, men projektet tycks inte ha gått något vidare. Älg, och rådjur förstörde en stor del av träden.

På Skogsborg fanns tidigare också två kor.

Familjen bodde kvar i Skogsborg till 1964 då Karl-Erik köpte gamla posthuset i Malmköping.

Lagret av torkade växter fyllde flera bilaster vid flytten.

Efter flytten till Malmköping skaffade sig Karl-Erik två medhjälpare och öppnade en hälsokostaffär.

Den ene av medhjälparna var kompanjonen Gerhard Johansson, som Karl-Erik träffat i Eskilstuna. Gerhard fick överta tillverkning och försäljning då Karl-Erik Ridderstråle gick i pension. Gerhard har under sin verksamma tid med örtteerna även jobbat med homeopati och klassisk massage. Under 2006 ville Gerhard dra sig tillbaka och en förfrågan gick ut om att ta över verksamheten med





”Skogsborgs örtteer” som företaget kallades. Verksamheten drivs nu vidare som näthandel.

Karl-Erik var född 21/10 1898 i Jokkmokk (Norrbottens län, Lappland).

Hustrun Karin-Maria var född 16/9 1909 och gick bort 1965. På sin ålders höst flyttade änklungen Karl-Erik till ett hus på Källargatan 12 i Malmköping. Han dog den 4/11 1978.

Karl-Eriks son, Karl-Gunnar, föddes den 28 april 1941, gick i Koppartorps skola och flyttade över till läroverket i Eskilstuna som han gick ut 1957 då han flyttade till gymnasiet i Örebro.

K-G hjälpte till i pappans verksamhet om somrarna och då K-G pluggade i Örebro skötte han också en del av leveranserna dit.



Karl-Gunnar ”Gaj” Ridderstråle  
1948

K-G har ärvt faderns musikintresse. På femtio-sextiotalen var han klarinettist i ett tradjazzgäng, ”The Rythm Kings”.

K-G umgicks mycket med David Johansson i Björkgläntan och de hade varsin moped.

K-G hade en Zündap, med vilken han, tillsammans med David, en gång körde till Grebbestad i Bohuslän.

Så småningom tog Bo Andersson (Bo Eklånge) över Zündapen.

K-G:s kompisar var för övrigt Lars-Göran Arrebäck, Sten Sköldin och Davids bror Olov Johansson.

K-G minns att de lekte bland vedstaplarna vid Sågen som ägdes och drevs av Strömgren.

Fotboll spelades på planen mitt för Sågen, på en liten plan på andra sidan vägen vid Koppartorps skola och på en äng vid Brevik. Någon gång även vid Grindstugan.

Karl-Gunnar utbildade sig så småningom till ingenjör och är i dag pensionär. □

*Ovanstående text bygger på en intervju som Fred Hallberg, i mars 2011, gjorde med sin gamle skolkamrat Karl-Gunnar Ridderstråle. Intervjun är bandad och finns i projektets arkiv. Detta är ett utdrag ur den bandade intervjun.*

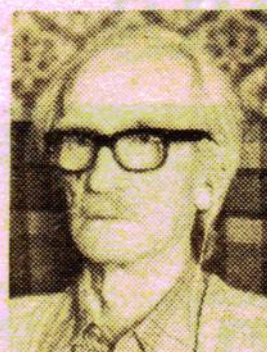
*Tidningsklippen är från Malmköpings hembygdsförenings arkiv.*

*Fotot (annonsen) i artikelns inledning är lämnad av Karl-Gunnar Ridderstråle.*

Eskilstuna-Kuriren 19 oktober 1978

## 80 år

På lördag, den 21 oktober, fyller Karl-Erik Ridderstråle, Hemgården Malmköping, 80 år. Han



har gjort sig känd som ”ört-doktor” över en mycket stor del av vårt land, ja även från främmande länder har han haft hjälpsökande.

Karl-Erik

Ridderstråle har fört ett mycket omväxlande liv. Han är född i Jokkmokk men miste tidigt sin far och flyttade då till Piteå tillsammans med den övriga familjen. Han blev så småningom både biografmaskinist och trädgårdsmästare och ägnade sig då åt biodynamisk odling. Så småningom kom han att främst ägna sig åt medicinalväxter. Det skedde vid Skogsborg vid Eklången. Han har aldrig utgivit sig för att vara någon doktor men säger att han hjälpt många med sina naturmediciner. Hans tilltro till läkarna är minimal och han har en klart uttalad aversion mot vanliga mediciner.

Jubilaren har komponerat ett antal såväl större som mindre verk, och flera kompositörstävlingar har han vunnit. Tidigare hoppades han kunna skriva en bok om sitt liv men anser sig nu för gammal. — Jag vill inte själv framhäva mej, säger han. Om mitt liv skulle skildras skulle det vara någon annan som skrev.

Under senare år har jubilarer drabbats av ohälsa och bor numera på Hemgården. Han har en stark gudstro och är mycket bibelkunnig.

## Bystugan

På sidorna 13 och 14 kan du läsa om hur vi i Eklången kämpat för att få en bystuga.

Just nu jobbar vi för att få tillgång till den mark, mittemot Sågen, som ägs av Trafikverket. Helst vill vi att kommunen köper marken av Trafikverket och hyr eller lånar ut den till oss. Först därefter kan vi skaffa en bystuga och söka byggnadstillstånd för den.

Den byggnad som vi hade på gång såldes till annan intressent i februari.

## Möte om markfrågan

Den 19 februari klockan 11.00 hade representanter för Eklångens byalag - Tommy Eklången, Mats Önnesjö och Gunilla Björklund – ett möte med Kristina Birath och John Pedersen vid Mark och exploatering på Kommunledningskontoret. Mötet gällde förutsättningarna för Eklången byalags planer för bystuga och hur markfrågan ska lösas så snart som möjligt.

Kommunen ska ta förhandlingar med Trafikverket om att köpa hela bansträckningen inom Eskilstuna kommun. Hur förhandlingarna avlöper avgörs bl.a. av hur mycket saneringsarbete som blir nödvändigt vid övertagandet. Är det ett mycket omfattande arbete är kommunen inte intresserad.

Om kommunen köper marken kommer Eklångens byalag att få hyra eller disponera marken mittemot Sågen c:a 2100 kvm.

När det gäller ev. bygge av bystuga kan byalaget redan nu söka ett förhandsbesked från Byggnadsnämnden. Ev. ansökan om byggnadstillstånd kommer därefter att kunna behandlas snabbare.

## Inbrott

I december förra året var det inbrott i flera stugor nere vid sjön och i en bastu. Bomlåsen uppe i skogen vid Skogshyddan var sönderklippta vid två tillfällen. Tjuvarna var inga proffs men det finns ändå skäl att hålla ögonen öppna efter mysko biltrafik och anteckna registreringsnummer om du kan.

Använd Eklångens webbsida <http://eklangen.extrasida.se/> för att rapportera eller vill meddela dig.



## Mycket snö och hög temperatur i Eklången

Enligt Eskilstuna-Kuriren den 11 februari 2013, hade Eklången, med 60 centimeter, Svealands näst största snödjup. Rekordet ligger på 77 och är från februari och mars 2010.

Att det är mycket snö i Eklången är inte ovanligt. Enligt Mikael Hauk som mäter snödjupet åt SMHI är förklaringen att det ofta är lite kallare i Eklången och att snön därför ligger kvar längre än i till exempel centrala Eskilstuna.

Men Eklången har också ett par värerekord.

1999 stod byn för årets svenska värerekord med 32,8 plusgrader. År 2007 kunde Mikael Hauk avläsa 32,5 grader. - Jag har mätt temperaturen sedan 1987 och har märkt att Eklången ofta är den station i Svealand som har högst temperatur, säger Hauk.

*Bosse Lagerström plogar i Eklången. Han har plogat mycket mer i vinter än normalt. Foto: Mikael Andersson*

*Traktorn är BM 650 -72 års modell. Den traktorn var Ann-Sofie och Björn Hallbergs när de började arbeta på Eklångens Gärd 1979.*

## Ny ägare till Humletorp, Eklången 1:44

Humletorp har fått en ny ägare. Det är Carina Elisabeth Meyer som köpt fastigheten av Thord Arne Widlund.

## Eklångenrepresentanter i TV

Söndagen den 10 februari var eklångenbarnen Alvin och Svea Gindemo gäster i SVT:s barnprogram Bolibompa. Alvin och Svea hade två av sina höns med sig. Alla fyra var utmärkta representanter för Eklången.

